

Škandal v Šentjakobu

Ob takem premagovanju preteklosti bo Avstrijo še dolgo bremenila hipoteza nacizma

„Mirna zaprisega“ in „polaganje vencev brez vsakega pripetljaja“ – s to ugotovitvijo je škandalozna zadeva okoli zaprisege vojakov v Šentjakobu v Rožu za koroški tisk in tudi za politično odgovorne dejavnike v deželi očitno urejena. Kljub temu, da je policija zaradi protestov protifašistične javnosti verjetno računala z „akcijami“ in je Šentjakob spremenila v pravcato trdnjavo; kljub temu, da je Zelena alternativa Koroške še dan pred prireditvijo javnosti predložila neizpodbitne dokaze nacističnega izvora in značaja šentjakobskega spomenika in je zaradi polaganja vencev napravila prijavo proti odgovornim vojaškim poveljnikom, je za Koroško zadeva mimo. Z olajšujočim vzdihom „Hvala bogu, ljudje so

ostali pametni“ so jo odložili ad acta. Nihče pa se ne sprašuje, kako dolgo bo v Šentjakobu še stal spomenik, ki so mu že pri odkritju pred 50 leti botrovali ilegalni nacisti in poznejši vojni zločinci.

Ravno to pa je značilno za današnjo Avstrijo in njen odnos do svoje preteklosti, še posebej do nacističnega obdobja svoje zgodovine. Tisti, ki so neposredno obremenjeni s to preteklostjo, pa je ne morejo zamolčati ali se ji izmuzniti, so samo opravljali svojo dolžnost – so torej nedolžni, a krivi so drugi, ki te preteklosti ne pustijo pri miru. Zato je poslanec Wabl tudi razburil duhove v parlamentu, ko je svoje opozorilo na pomanjkljivo obračunavanje z nacistično preteklostjo „ilustriral“ z nacistično zastavo; zato je „mimo dnevnega reda“ govoril poslanec Smolle, ko je povedal, kaj pomeni nastop avstrijske vojske pred šentjakobskim spomenikom; zato „ogrožajo ugled

Avstrije in Koroške“ tisti, ki protestirajo proti najrazličnejšim pojavom in dogodkom, ki so bolj ali manj povezani z nacistično preteklostjo in nacistično miselnostjo.

Težave, v kakršnih se je znašla Avstrija zaradi tekoimenovane „zadeve Waldheim“, bi morale pravzaprav biti dovolj resno opozorilo, da s takim načinom premagovanja preteklosti ne bo uspelo oprati madeža, nasprotno – hipoteza nacizma bo še dolgo bremenila našo državo. Izgleda, da smo Avstriji nepoučljivi, zatopljeni v brezupno vzvišenost in samovšečnost. Koroška si od nikogar ne dovoli predpisovati, kdaj in kje bo čistila svoje sinove, je zapisal Heinz Stritzl v tisti Kleine Zeitung, v kateri je bila objavljena tudi zahteva, da je treba leta 1945 „odgnane“ Korošce (med njimi je dokazano veliko število ilegalnih nacistov in hlapcev nacističnega nasilja) odlikovati za zasluge za osvoboditev Avstrije izpod nacizma (!). In Humbert Fink je na tiskovni konferenci Zelene alternative vprašal, ali bi enako reagirali, če bi vence polagali pri partizanskem spomeniku (očitno mu še ni prišla v zavest razlika med fašisti in protifašisti!).

Sramote in krivde, ki so si jo nakopali odgovorni za nastop avstrijske vojske pri šentjakobskem spomeniku, ki so ga pred 50 leti odkrili takrat še ilegalni nacisti, ne bo mogoče oprati z zamolčanjem resnice o tem spomeniku, ki obrambne boje še danes povečuje v duhu Steinacherjeve „zmage v nemški noči“.

Za obletnico državne pogodbe je avstrijska vojska počastila borce za nemško Koroško.

Tovariško srečanje bivših koroških partizanov

Zveza koroških partizanov vabi nekdanje borce in aktiviste s Koroške in iz Slovenije, ki so se za časa nacizma borili na Koroškem na tradicionalno tovariško srečanje, ki bo v nedeljo 31. maja 1987 s pričetkom ob 10. uri v gostilni Wutte (pri Lucu) v Veselah v Podjunu.

Ta naša srečanja – vsako peto leto je na Koroškem – so lepa priložnost, da se srečamo v tovariškem krogu in obudimo spomine na težke čase, ko smo se skupaj borili proti zločinskemu nacifašizmu.

Po kratkem kulturnem sporedu bo poskrbljeno za pogostitev in razvedrilo.

Prisrčno vabljeni!

Novo vodstvo SFRJ

V najvišjem vodstvu Jugoslavije so bile kakor vsako leto 15. maja izvedene spremembe, ki jih predvideva ustava. Za predsednika Predsedstva SFRJ je bil za enoletni mandat izvoljen in razglašen Lazar Mojsov, predstavnik SR Makedonije. Mojsov je že doslej zavzemal visoke položaje, med drugim je bil prvi predsednik predsedstva CK ZKJ po Titovi smrti, zunanji minister ter predstavnik Jugoslavije pri Združenih narodih. Kot veleposlanik pa je deloval tudi na Dunaju ter je dobro seznanjen s problematiko slovenske in hrvaške narodne manjšine v Avstrije.

Ob izvolitvi za najvišjo funkcijo je Mojsovu čestitala tudi ZSO.

Spremembe v skladu z ustavo so bile izvedene tudi na vodilnih položajih jugoslovanskega parlamenta. Za predsednika skupščine SFRJ z enoletnim mandatom je bil izvoljen dr. Marjan Rožić, delegat iz Slovenije, za podpredsednika pa Živan Marelj, delegat iz Vojvodine; predsednik zveznega zbora je Omer Kurpejović, predsednik zbora republik in pokrajin Draško Popović in predsednik ustavnega sodišča Aleksandar Fira.

Srečanje šefov vlad na Koroškem

Predsedniki 13 vlad dežel, regij, republik in županij, ki so združene v Delovni skupnosti Alpe-Jadran, so prejšnji teden prvič pod predsedstvom koroškega deželnega glavarja Leopolda Wagnerja zasedali v Celovcu. Predvsem so razpravljali o akcijskem programu naslednjih dveh let, kot 14. članico skupnosti pa so soglasno sprejeli Gradiščansko.

Leopold Wagner, ki je za predstavnika Štajerske, Benečije, Furlanije-Juljske krajine in Hrvaške za dve leti prevzel predsedstvo, je srečanju predložil obširni akcijski program s težišči na zaščiti okolja in gospodarskih iniciativah.

„Ekološka zavest, ki se ne sme ustavljati ob mejah držav ali dežel, naj bi se v prostoru Alpe-Jadran razvijala pod geslom „Ohranimo modrino Jadrana in zeleno barvo Alp“, je dejal Wagner. V tam namen bodo s pomočjo znanosti v naslednjih dveh letih oblikovali pobude za varstvo tal, ohranjanje čistosti jezer, gospodarjenje z odpadki, za zatiranje škode v gozdovih, za varčevanje in pridobivanje alternativnih virov energij. Dogovarjali pa se bodo tudi o prevozu nevarnih snovi in o varstvu pred naravnimi in tehničnimi nevarnostmi.

Drugo težišče akcijskega programa naj bi bila gospodarska vprašanja. Izdelali naj bi priročnik za investitorje v prostoru Alpe-Jadran, ustanovili borzo tehnoloških dosežkov, pospešili skupno turistično reklamo in propagiranje jadranskih pristanišč.

Okrepilo naj bi se sodelovanje glede prometa, da Alpe ne bi doživele „prometnega infarkta“. Soglašali so, da se mora Evropska gospodarska skupnost udeležiti pri financiranju alpskih transversal. V tej zvezi je bavarski državni minister dr. Hillermeier poudaril, da je načelno proti uvajanju novih cestnin in odstranitvi starih. Wagner pa je poudaril, da prebivalstvo še podcenjuje pomen, ki ga bo imela izgradnja karavanskega predora.

Delovna skupnost Alpe-Jadran, ki deluje po principu komisij (za promet, šport, kulturo, informiranje itd.) bo pospešila tudi sodelovanje z javnimi občili, oz. sodelovanje javnih občil. Že prihodnji ponedeljek se bo v Porečah začel tridnevni seminar o medialni kooperaciji. Spregovorili bodo ugledni novinarji sosednjih dežel. Jeseni pa naj bi v Sloveniji nadaljevali s pogovori o področju javnega obveščanja, sodelovanju glavnih mest v kulturi in prometu.

Glede poročila o položaju manjšin v Delovni skupnosti je bilo slišati, da ga bo pristojna komisija kmalu zaključila. O tem, da naj bi manjšine kot subjekt obravnavale svoj položaj znotraj Delovne skupnosti, pa še ni govora.

„Skupne probleme skupno reševati“

Koroška leži v središču Delovne skupnosti in je bila kot tranzitna dežela že od nekdaj odprta bavarškim, slovanskim in romanskim vplivom, je bilo zapisano v uradnem koroškem poročilu o alpejadranskem zasedanju. Dobesedno pa so objavili te Wagnerjeve besede: „Če je torej Koroška za dve leti prevzela predsedstvo naše Delovne skupnosti, tedaj kot regija, ki je na osnovi svoje geopolitične lege in lastne zgodovine spoznala, da je odkrita in prijateljska sosedska politika eksistenčna nujnost, nosi težjo odgovornost za naše skupno delo“. Tudi akcijski program temelji na zamisli, da „se skupnost splošča in da je treba skupne probleme reševati skupno“. Pod naslovom „Razvijanje partnerstva – zblíževanje ljudi“ pa je v akcijskem programu zapisan predlog: „jezikovni tečajji, s pomočjo katerih bomo odstranjevali jezikovne pregrade in lajšali zblíževanje med ljudmi.“

Res razveseljivo, da se vedno pogosteje uveljavljajo misli o odstranjevanju jezikovnih pregrad in zblíževanju ljudi. Toda gospod deželni glavar in predsednik Delovne skupnosti Alpe-Jadran, kdaj boste začeli plesti mrežo zblíževanja in jezikovnega učenja tudi v skupni šoli na Koroškem?

PREBERITE

na strani

2 Deželno zborovanje KEL

3 Umetniki pomagajo manjšinam

4 „Muca Copatarica“ na šestih odrih

5 Še o Mackovi peticiji

6 Krško in drugo o jedrski energiji

7 Preseljevanje kočevskih Nemcev za časa nacizma

8 WAC – SAK: odločitev o drugem mestu

Zadnja vest

Včeraj je na Dunaju spet zasedala mešana komisija za dvojzlično šolstvo na Koroškem. Podrobnosti ob zaključku številke še niso bile znane.

Predsednik ZSO na pliberški prireditvi:

Državna pogodba je obveznost, ki jo Avstrija mora izpolniti

„Avstrijska državna pogodba, ki so jo pred 32 leti podpisali na Dunaju, je rezultat protifašističnega odpora in boja proti nacističnemu režimu.“ je na sobotni kulturni prireditvi v Pliberku dejal predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem dipl. inž. Feliks Wieser. „V tem smislu bo tudi vlada na Dunaju morala temeljito spremeniti svoj odnos do manjšin: končno se mora zavedati, da je državna pogodba obveznost, ki jo mora izpolniti. S tem bo tudi mednarodni ugled naše države pridobil na teži.“

Medtem ko koroški Slovenci in druge narodne skupnosti v Avstriji še vedno čakamo na uresničitev pravic, ki nam grede po 7. členu Državne pogodbe in po avstrijski ustavi, pa najvišji predstavnik republike vedno znova zagotavlja, da je med vojno opravljal le svojo dolžnost, je naglasil predsednik ZSO. Očitno se ne spominja več, da je to dolžnost opravljal pod zastavo, pod katero je umiralo na milijone patriotov ter nedolžnih starcev, žensk in otrok vseh narodov Evrope. Da pa je škandal še večji, je Kleine Zeitung prav v teh dneh predlagala, naj bi vrsto bivših nacistov, ki so bili grobokopi Avstrije in so se nekateri še posebej izkazali pri preganjanju in izseljevanju koroških Slovencev, odlikovali za zasluge za osvoboditev Avstrije izpod fašizma!

„Tisti, ki se več kot štirideset let po strahotah druge

svetovne vojne hvalijo, da so kot Hitlerjevi oficirji opravljali svojo dolžnost, nikoli niso bili, niso in nikoli ne bodo naši zavezniki, tudi če se občasno pokažejo v družbi nekaterih naših predstavnikov,“ je poudaril Wieser. „Naši zavezniki so demokrati širom Avstrije, ki se v svojem življenjskem okolju borijo za več demokracije. Naš največji zaveznik pa je naša lastna enotnost v vseh vprašanjih, ko gre za naš narodni obstoj in za uresničitev naše enakopravnosti na vseh področjih družbenega življenja.“

Čim manj bo v vprašanjih 7. člena prestižnih samostojnih akcij in čim več skupnih nastopov obeh osrednjih organizacij, tem več bo zaupanja in tudi več uspehov, je ugotovil predsednik ZSO, ki je ob koncu omenil še šolsko vprašanje. Dejal je, da poskusom predstaviti koroški ločitveni model kot demokratičen in napreden, koroški Slovenci vse dotlej ne moremo verjeti, dokler ga bo hvalil koroški Heimatdienst, kajti vsi vemo, da za prizadevanji po ločevanju stojijo sile na Koroškem, katerih zgodovinski cilj je napraviti Koroško popolnoma nemško. „Zato upamo in želimo, da bosta zvezna pedagoška komisija in delovna skupina, ki jo je pred nedavnim ustanovil kancler Vranitzky, ob našem sodelovanju kmalu izdelali predloge, ki bodo sprejemljivi tudi za koroške Slovence.“

KEL se pripravlja na deželnozborske volitve

V znamenju priprav na deželnozborske volitve leta 1989 je minulo nedeljo v celovski Mohorjevi potekalo deželno zborovanje Koroške enotne liste. Za primeren uvod v razpravo sta poskrbela predsednik Karel Smolle in deželni tajnik Miha Zablatnik, ki sta v svojih poročilih govorila o raznih oblikah samostojnega nastopanja koroških Slovencev – od uveljavljanja krajevnih list na občinski ravni preko bolj ali manj uspešnih prizadevanj v poklicnih in stanovskih združenjih pa do zadnjega nastopa pri državnozborskih volitvah skupaj z Zeleno alternativo.

KEL išče podobno volilno zaveznitvo tudi za deželnozborske volitve. Pogaja se z Zeleno alternativo, ki je trenutno sredi strankarskega formiranja. Vanjo naj bi se KEL vključila kot avtonomna skupina, vendar je v zvezi s tem opaziti v njenih določene razlike. To je prišlo do izraza tudi na nedeljskem zborovanju, ko je bila na eni strani izražena zaskrbljenost, da bi KEL v stranki zgubila del svoje neodvisnosti in samostojnosti. Po drugi strani pa so bile prav te „omejitve“ utemeljene s tem, da hočejo biti zeleni odprti tudi za Slovence, ki niso vključeni v KEL, ki bi jim poleg KEL-ovskih kandidatov nudili možnosti sodelovanja in morebitnega kandidiranja na Zeleni listi. Dogovarjanje menda še ni zaključeno, obe strani pa sta poudarili potrebo in pripravljenost za nadaljnje sodelovanje, zlasti ker si od takega skupnega nastopa obetata na deželnozborskih volitvah podoben uspeh, kot je bil dosežen na zvezni ravni, ko je bil na Zeleno-alternativni listi izvoljen v parlament tudi predsednik KEL.

Ko je bilo iz vrst delegatov poudarjeno, da mora biti KEL odprta in širo-

Resolucija KEL o šolstvu

Na deželnem zborovanju Koroške enotne liste dne 17. 5. 1987 je bila soglasno sprejeta resolucija, v kateri je rečeno:

Delegati deželnega zborovanja Koroške enotne liste pojmujejo napad nemško-nacionalnih krogov na obstoječo dvojezično šolo kot napad na eksistenčno osnovo celotne slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

Od leta 1958 je dvojezična šola izpostavljena stalnim napadom. Leta 1945 je bila uvedena obvezna dvojezična šola. Leta 1958 so starši lahko svoje otroke odjavili od dvojezičnega pouka. Danes morajo starši svoje otroke izrecno prijaviti k dvojezičnemu pouku.

Z reduciranjem dvojezične šole pa so istočasno rasli predsodki in intoliranja do slovenske narodne skupnosti na Koroškem, ki so dosegli svoj višek v podiranju dvojezičnih napisov leta 1972, v protimanjšinskem Zakonu o narodnih skupinah leta 1976 in v napadih na ostanke dvojezične šole.

KEL se vehementno zavzema za mirno in enakopravno sožitje na Koroškem. Predpogoj za to pa je, da vsaka narodna skupnost spozna mentaliteto, kulturo in jezik druge narodne skupnosti na Koroškem. Zaradi tega bi obligatorična dvojezična šola bila najplodovitejša osnova za enakopravno in mirno bodočnost na Koroškem. Tudi leta 1945 je prebivalstvo na Južnem Koroškem pozitivno ocenilo uvedbo obvezne dvojezične šole.

Po našem mnenju bi taka dvojezična šola ustrezala tudi narodnostnemu razmerju na dvojezičnem ozemlju. Prepričani smo, da je treba dvojezičnost pozitivno oceniti in da otrokom na dvojezičnem ozemlju ne smemo vzeti pravice do izobrazbe in s tem pravico, da se nauči tudi drugega deželnega jezika.

Po našem mnenju je obvezna dvojezična šola na dvojezičnem področju zadržana celo v avstrijski ustavi. Pri tej trditvi se sklicujemo na spoznanje avstrijskega ustavnega sodišča B 499/82, ki je ugotovilo, da je tretji odstavek 7. člena Avstrijske državne pogodbe pravica, ki jo lahko neposredno uporabljamo in izvajamo. Sklicujemo se tudi na 3. člen Osnovnega državnega zakona iz leta 1867 in na 2. člen dodatnega protokola k evropski konvenciji o človeških pravicah. Tam je zadržana pravica otrok do izobrazbe, na katero se mora država ozirati tudi pri uvedbi šolskih sistemov.

Da bi dosegli maksimalno skupno vzgojo in enakopravnost, sklenejo delegati deželnega zborovanja sledečo zahtevo:

● Uvedba obvezne dvojezične šole na celotnem dvojezičnem ozemlju, torej v vseh krajih, ki so upoštevani v Odredbi k novemu oblikovanju dvojezične ljudske šole iz leta 1945.

● Delegati deželnega zborovanja pozivajo državnega poslanca Karla Smolleta, da v smislu resolucije deluje v državnem zboru in mu jo preda kot peticijo.

ka, je na vprašanja odnosov do ZSO na kratko odgovoril tajnik ZSO Marjan Sturm, ki je zborovanju izrekel pozdrave svoje organizacije. Dejal je, da ZSO samostojno nastopanje smatra za pravilno povsod tam, kjer stranke Slovencev ne dajejo možnosti enakopravnega uveljavljanja. To velja posebej za današnje razmere, ko zaveden koroški Slovenec zaradi njihovega enotnega protislovenskega nastrojenja res težko podpira sedanje deželnozborske stranke. Iz tega tudi izhaja stališče ZSO, da prepušča posameznikom, da se odločajo po lastnem prepričanju. Toda hkrati ZSO s svojo široko frontovsko usmeritvijo tistim rojakom, ki so vključeni v eno ali drugo stranko, daje možnost, da se v njenem okviru narodnopolitično udejstvujejo in aktivno sodelujejo na kulturnem, gospodarskem in drugih področjih našega narodnega življenja. Pri tem je Sturm poudaril potrebo boljše koordinacije med slovenskimi organizacijami („Ni dobro, če mora ena organizacija šele iz tiska in radia izvedeti za akcije druge organizacije, kadar gre za važna skupna narodnopolitična vprašanja, kot je npr. nastop pri podpisnicah državne pogodbe.“). Izrekel je priznanje znanstvenikom in drugim strokovnjakom za njihov pomembni delež v boju za ohranitev skupne dvojezične šole, KEL pa je želel uspeh pri deželnozborskih volitvah – saj bi bila izvolitev Slovencev najboljši odgovor na sedanjio politiko koroških strank.

Antifašista za zveznega predsednika!

Tako se je glasila zahteva, ki jo je s posebnim transparentom izpovedala mladina na letošnjem zborovanju v bivšem koncentracijskem taborišču Mauthausnu blizu Linza, kjer so se konec minulega tedna spet spominjali osvoboditve izpod fašizma. S to svojo zahtevo je mlada generacija opozorila na nepremagano nacistično preteklost v Avstriji, o kateri je kot zastopnik zvezne vlade govoril tudi minister Lacina.

Lacina je zavrnil zahtevo tistih krogov, ki pravijo, da je več kot 40 let po takratnih dogodkih končno treba napraviti konec obujanju spominov na čase nacifašizma in njegove stranske zločine. Menil je, da mladino ne zadene nobena krivda za tisto, kar se je dogajalo v času starejše generacije. Toda tudi danes lahko nastane krivda, je dejal minister Lacina, in ta

Med gosti so poleg predstavnika SZDL Slovenije Željka Jegliča, zastopnika Slovenske skupnosti v Italiji Aleša Lokarja ter zastopnikov slovenskih organizacij spregovorili tudi predstavniki Zelene alternative. V tem sklopu je „zeleni“ poslanec Walter Geyer med vzroki, ki narekujejo sodelovanje med zelenimi in KEL, naglasil antifašistično usmerjenost, ki se zelo dobro odraža v odnosu do manjšin. Spregovoril pa je tudi o nastopu poslanca Wabla v parlamentu, ki je svoje opozorilo na nepremagano nacistično preteklost nazorno podkrepil z nacistično zastavo, pod katero da je sedanjí zvezni predsednik „izpolnjeval samo svojo dolžnost“. Poslanec Geyer je poudaril, da je bila ta akcija potrebna in pravilna, pač pa je bila v tisku, radiu in na televiziji prikazana v popačeni luči – „brez vsebine, ki je bila odločno protifašistična“. Temu mnenju se je pridružil tudi zbor KEL, ki je izrekel vso podporo poslancu Wablu.

Po štiriurni razpravi, med katero sta govorila še dr. Pavel Apovenik o težah za nova pravila KEL in Fric Kert o pripravah na deželnozborske volitve 1989, je zbor delegatov izglasoval smernice za nadaljnja pogajanja o volilnem zaveznitvu z Zeleno alternativo; izrazil je svoj protest zaradi vojaške prireditve pri šentjakobskem spomeniku (bilo je rečeno, da s tem zadeva nikakor še ni končana); v posebni resoluciji, ki jo objavljao posebej, se je izrekel za obvezno dvojezično šolo na celotnem jezikovno mešanem območju Koroške; pri volitvah pa so bili na čelu 15-članskega vodstva KEL ponovno izvoljeni za predsednika Karel Smolle, za podpredsednika Pavel Apovnik in za deželnega tajnika Miha Zablatnik.

se začenja tam, kjer se ne bomo kritično in predvsem samokritično bavili z našo preteklostjo in sedanjostjo. Poudaril je, da se je treba z vso odločnostjo boriti proti vsem pojavom in oblikam antisemitizma, rasizma in nestrpnosti.

Letošnje spominske svečanosti v Mauthausnu se je poleg udeležencev iz številnih drugih držav udeležilo tudi mnogo Jugoslovancev. Kajti pred bunkerjem za taboriščnim zidom, od koder so pred 45 leti odpeljali na morišče prvih 65 slovenskih talcev, so odkrili spominsko ploščo, ki bo obiskovalcem enega najhujših nacističnih taborišč pričala tudi o strahotnem trpljenju slovenskih ljudi. Sicer pa je šlo skozi taborišče Mauthausen okoli 25.000 Jugoslovancev, od katerih jih je 12.890 umrlo.

Portorož: Novo pristanišče za jahte

V največjem slovenskem obmorskem turističnem središču Portorožu so ob Prvem maju slovesno odprli pristanišče za jahte in motorne čolne, imenovano marina, ki pomeni veliko pridobitev za turizem ob slovenskem delu jadranske obale. Od njega si turistični delavci obetajo dober zaslužek, še posebej v devizah, saj je večina lastnikov plovil, ki pristajajo v marini, tujcev.

Na privezih novega pristanišča je prostora za 650 turističnih plovil do dolžine 25 metrov. Poleg tega je za 350 bark prostora na obali, 100 jih lahko shranijo v hangarje, 200 pa v bližnjem kanalu. V marini so vsi objekti za popravilo in vzdrževanje jaht in čolnov, za preskrbo z gorivom, hrano in drugimi potrebščinami, gostinski prostori in drugi potrebni objekti. Zaradi vsega tega je portoroška marina najboljše opremljena med vsemi v Jugoslaviji, prav lahko pa se primerja tudi z najboljšimi v Evropi. Zanj jo bilo med lastniki bark

veliko zanimanja že med samo gradnjo, zato v njej ni nikoli manjkalo jaht in motornih čolnov. Med drugim ima namreč tudi ugodno lego, še posebej za lastnike ladij iz ZR Nemčije in Avstrije, pa tudi iz Italije in drugih držav, za katere je Portorož najprimernejše izhodišče na morje. Tudi sedaj pred začetkom nove poletne turistične sezone je že skoraj polna, saj je v njej 628 jaht in motornih čolnov.

Novo pristanišče za turistične barke so postopoma gradili kar deset let. Delo je bilo namreč zaradi obilice zemeljskih in gradbenih del zahtevno in dolgotrajno, ker je bilo na tem prostoru nekdanje blato. To je ostalo od lucijskih solin, ki so jih zaradi nedonositosti opustili. Z novimi turističnim objektom so tako precej pripomogli tudi k lepšemu videzu celotnega kraja. Ob letališču, termah ter športno-rekreacijskih objektih in napravah pa je marina pomembno obogatila turistično ponudbo Portoroža. L. S.

Pedagoška zasedanja SLO in ÖLB: Samo politični zagovor ločitve!

Komaj so šolske oblasti in Pedagoški institut navadili dvojezične učitelje na ogled preizkušanja deželnega pedagoškega modela – uradno to imenujejo preizkušanje „odprtega oz. socialnega učenja“ –, sta učiteljski zvezi SPÖ in ÖVP (SLO oz. ÖLB) priredili za svoje člane „pedagoško zasedanje“, pri katerem so predvsem zagovarjali ločitveni model, kakršnega je soglasno sklenila koroška „pedagoška“ komisija. V Beljaku je pred zbranimi učitelji SLO-ja predaval tretji predsednik deželnega zbora Josef Koschat, pred učitelji ÖLB-ja v Celovcu pa drugi predsednik Leo Uster. Ne gre za podroben opis njihovih izvajanj, saj sta skušala krčevito zagovarjati „koroški model“ in to z ekskurzom v zgodovino dvojezičnega šolstva (pa še to sta deloma prikrojila) oz. s primerjavo s šolskimi modeli na Primorskem in v Prekmurju (tu pa sta na znan način skušala prikazati te modele kot popolnoma ločitvene, v nasprotju pač s težnjami koroškega modela – da to ne drži, smo dokazali tudi v naših poročilih o šolstvu na Primorskem in v Prekmurju).

Sicer pa je treba dodati še to, da so pri zborovanju SLO-ja nastopili nekateri slovenski učitelji, ki so pobrali tudi nad sto podpisov pod resolucijo, v kateri odločno zavračajo

vsakršno ločitev otrok. Reakcija na to resolucijo: predsednik deželnega šolskega sveta Kircher je rekel, da vzame pač na znanje, da so jo predali, med publiko pa deloma aplavz, deloma pa izpadi: „To je pa višek! Ti naj se pobežejo iz naših vrst!“ – Očitna reakcija v smislu sklepa SLO, ki je že pred nedavnim izključil iz svojih vrst Franca Kukovico, ker se upa nastopati proti ločitvenim nameram. Tem bolj je potem upravičen nastop nemškogovorečega člana SLO: „Če bo SLO podpirala uresničitev koroškega modela, zame ni več prostora v tej zvezi in tudi ne v SPÖ!“

Toda tudi na to izjavo ni bilo reakcij, očitno so vodilni funkcionarji SLO-ja popolnoma na liniji stranke, s tem pa tudi vzpreženi v isti voz z VP, FP in KHD-jem. Pa diskusija po referatu v ÖLB? Ni je bilo. Torej sta služili zborovanju SLO kot ÖLB zgolj politični nameri, zasidrat pristaneke na koroški model med člani svojih učiteljskih zvez. Za to pa so dobili učitelji in učiteljice prosto. Če bi bilo to zares pedagoško izobraževanje, temu nihče ne bi protivil. Za zgolj politične namere pa naj naredijo zborovanja v prostem času. – Nenazadnje bi potem tudi videli, kako malo učiteljev bi sploh prišlo,...

Solidarnostna podpora tudi iz Nemčije

Na članskem zborovanju Zveze nemških književnikov dežele Spodnje Saške so se bavili tudi s sedanjo šolsko razpravo na Koroškem in v tej zvezi soglasno sprejeli naslednjo resolucijo:

Der VS Niedersachsen (resp. der VS der Bundesrepublik Deutschland) protestiert gegen die Absicht politischer Kräfte in Österreich, im österreichischen Bundesland Kärnten ein apartheidähnliches Schulsystem durchzusetzen. Betroffen wäre die slowenische Minderheit in Kärnten, die bereits in der Zeit des Nationalsozialismus Opfer ethnischer Verfolgung und Deportation war.

Die im österreichischen Staatsvertrag garantierten Minderheitenrechte werden ständig von der rechtsextremen FPÖ und dem „Kärntner Heimatdienst“ sabotiert. Auf Kärntner Landesebene haben sich die drei Parteien auf ein neues Schulmodell geeinigt, das die Absonderung der slowenischen Schülerinnen und Schüler festschreiben soll, gegen den ausdrücklichen Willen der slowenischen Volksgruppe. Die „gemeinsame“ Geschichte macht uns hellhörig und wir billigen Apartheid auch in Europa nicht. Diese Politik steht unter dem Motto des rechtsextremen Jörg Haider (FPÖ): „Dieses Land wird erst dann frei sein, wenn es ein deutsches Land ist.“ Die drittgrößte Parlamentspartei Österreichs tritt mit diesem Bewußtsein auf und will in diesem Sinne die Minderheitenfrage im Lande regeln.

Wir fordern alle fortschrittlichen Kräfte auf, das zu verhindern.

Iz študentskega sveta

● **Parlament: Protest manjšinske mladine** – Ob obletnici podpisa Avstrijske državne pogodbe minuli petek so slovenski in hrvaški študentje v avstrijskem parlamentu na Dunaju izrazili protest, ker določila 7. člena še vedno niso izpolnjena. Ko se je zjutraj začela parlamentarna seja, se je na poslance vsulo na stotine letakov, s katerimi so mladi opozarjali na nerešeno vprašanje narodnih manjšin v Avstriji. Zahtevali so kratko prekinitev zasedanja, ko se naj bi poslanci spomnili obletnice tako pomembnega dogodka, kot je bil podpis državne pogodbe.

● **Univerza: Kreisky o Slovencih** – V okviru volilnega boja za visokošolske volitve je Zveza socialističnih študentov pretekli petek vabila na predavanje in diskusijo z bivšim predsednikom SPÖ in zveznim kanclerjem dr. Brunom Kreiskym. Težišča razprave so bila vojna nevarnost in mirovno vprašanje, varstvo okolja, podpora tretjemu svetu in problem brezposelnosti. Ob robu je bivši kancler omenil tudi manjšinsko vprašanje na Koroškem in trenutno razpravo o manjšinskem šolstvu. Med drugim je dejal: „Osebnostem sem prepričan, da je škodljivo za nas, če v vprašanju Slovencev – samo zato, ker jih je morda malo – zastopamo trdo politiko.“ V nadaljnjem je svaril pred precejevanjem koroškega Heimatdiensta, ki da zdaleč ni tako važna in mogočna organizacija, da bi se ji morale podrediti kar tri stranke. Da je mogoče delati uspešno politiko tudi brez soglasja KHD, je Kreisky ponazoril kar s svojo izkušnjo: svojčas je pri državnozborskih volitvah kljub temu, da je jasno izrazil svojo averzijo proti Heimatdienstu in da je le-ta agitiral proti njemu, na Koroškem zbral več glasov kot pozneje Wagner...

● **Dunaj: Branje na slavistiki** – V četrtek prejšnji teden so na povabilo študentskega zastopstva na dunajski slavistiki brali pesniki Jani Oswald, Andi Novosel in

Bernhard C. Bunker. Literarni večer, ki se ga je udeležilo mnogo zainteresirane študentske mladine, je bil posvečen temi „Domovina – pojem in resničnost“. Literati so posredovali poslušalcem razne vrste (socialnokritičnega, angažiranega, ogorčenega in sarkastičnega) pristopa doživljanja in interpretiranja gradiščansko-hrvaškega, koroško-slovenskega ali koroško-nemškega domačega izkustvenega sveta.

Ringel o Waldheimu: Duševna in politična tragedija cele države

Med tistimi, ki kritično ocenjujejo avstrijsko premagovanje Waldheimove preteklosti, je tudi znani psiholog prof. Ringel. Waldheimove reakcije na očitke v zvezi z njegovo preteklostjo oz. vlogo med drugo svetovno vojno imenuje Ringel „duševno tragedijo Waldheimu in Avstrije“, ki pa se sedaj spreminja v „politično tragedijo cele države“.

Kako je mogoče, da se ničesar ne spominja, kako more trditi, da je takrat izpolnjeval le svojo dolžnost? Tako se sprašuje Ringel in meni, da je Waldheim z zaničanjem vsake krivde postal „idealna identifikacijska figura premnogih Avstrijcev“, ki se pri premagovanju svoje preteklosti zatekajo k zaničanju in pozabi svoje lastne udeležbe – biti hočejo le žrtve in nikakor storilci. Tako se tisti, ki skušajo odkriti resnico, zelo hitro znajdejo v vlogi tistih, ki mažejo svoje lastno gnezdo.

Umetniki pomagajo Glasbeni šoli in dvojezičnim vrtcem

Konec junija bo na Dunaju dražba slik

Kdo ne pozna finančnih težav Glasbene šole na Koroškem in dvojezičnih otroških vrtcev? Na predzniki seji Glasbene šole so vsi odborniki podpisali menice (Wechsel), da bo zagotovljeno delovanje vsaj do konca tega šolskega leta. V tej težki situaciji pripravljajo na Dunaju izredno „samopomoč umetnikov“ v korist tem manjšinskim ustanovam. Avstrijska liga za človekove pravice pripravlja dražbo slik avstrijskih in jugoslovanskih umetnikov, katere izkupiček naj bi dobili Glasbena šola na Koroškem in dvojezični otroški vrtci.

Zbranih je že nad 200 del. Kot je na začetku tedna v Celovcu povedal tajnik Lige Feliks J. Bister, pričakujejo, da se bo do otvoritve razstave, 22. junija, nabralo skoraj 250 del. Odmev med umetniki „presega vse naše predstave“, je zadovoljno zatrjeval Bister. Vesel pa je tudi, da so se sosvetu „Umetniki pomagajo manjšinam“, ki usmerja zbiralno akcijo, pridružili ugledni avstrijski umetniki. Med njimi je rektor dunajske visoke glasbene šole dr. Gottfried Scholz, komorni pevec prof. Anton Dermota, svetovno znani pianist prof. Alexander Jenner, akademski slikar Valentin Oman, pisatelj Peter Turrini in še 23

drugih uglednih osebnosti. Sodelujejo pa tudi Peter Paul Wiplinger in Christian Pacher, ki izvaja glavna „drobna“ dela.

Vseh umetnikov, ki so podarili svoja dela ni mogoče navesti, zato samo slučajnostni izbor: Stojan Batič, Jože Ciuha, Jože Horvat-Jaki, Vladimir Makuc, Jože Spacal, Werner Berg, Gisbert Hoke, Maria Lassnig, Christoph Šubik, Karl Vouk, Jože Boschitz, Drago Prelog, Zorka Weiss, Alfred Hrdlička idr.

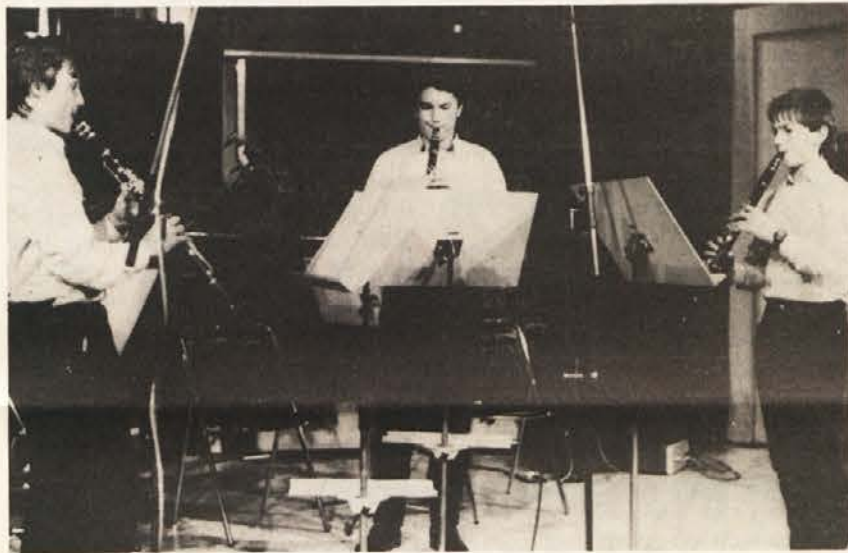
Značilnost zbirke je, da ni omejena le na znana imena, je bolj izraz široke podpore, ki jo uživajo manjšine v vrstah umetnikov v avstrijskem in jugoslovanskem prostoru.

Potrjuje se, da imajo občutek, da se je treba braniti proti monokulturi, proti izrivanju šibkejših skupin v družbi. Širina odmeva daje upanje, da se bo zahtevna akcija zaključila s finančnim uspehom.

Do sedaj je bilo potrebno zelo veliko truda. Ideja se je rodila po uspešni dražbi slik za podporo ogrožene Nikaragve. Pobudo je dal bivši slovenski minister za kulturo Matjaž Kmecl, sodelovali pa sta SPZ in KKZ. Idejo pa je uspelo presenetiti iz slovenskih krogov v najširši avstrijski, tako da bo dražba tudi zanimiv pregled avstrijskega in slovenskega likovnega ustvarjanja.

Razstava bo odprta v ponedeljek 22. junija 1987 v dvorani dunajske delavske zbornice (Wipplingerstr. 35). Na ogled bo cel teden. V ponedeljek 29. junija pa bo v razstavnih prostorih prva dražba izbranih 60 del.

V. Srečanje mladih slovenskih glasbenikov treh dežel

V sredo 13. maja je v velikem javnem studiu Avstrijskega radia potekalo že peto srečanje mladih glasbenikov treh dežel. Pobudnik tega srečanja leta 1983 je bilo Društvo glasbenih pedagogov Slovenije. Čez petdeset mladih glasbenikov iz Slovenije, Tržaške ter Goriške pokrajine in iz Glasbene šole na Koroškem je izvajalo pretežno program slovenskih skladateljev, katerim je bil večer namenjen. Za uvod je predsednik Glasbene šole na Koroškem Herbert Seher pozdravil številno publiko ter vrsto častnih gostov kot italijanskega generalnega konzula dr. Martinija in jugoslovanskega konzula Jecija, predstavnika deželne šolskega sveta dr. Wasserfallerja ter predsednika ZSO in direktorja tovarne „Obir“ Feliksa Wieserja. V svojem telegramu je deželni glavar in predsednik delovne skupnosti Alpe-Jadran Leopold Wagner zaželel

dober potek. Pismo se je opravičil tudi državni poslanec Karel Smolle.

Koncert, ki ga je v celoti posnel ORF-Celovec, je dokazal visoko kvaliteto raven slovenskih glasbenih šol in njihovih učencev (med njimi prvo-nagradenci republiškega tekmovanja).

Razveseljeno je, da so od 27 glasbenih točk naši učenci nastopili kar enajstkrat in s svojo kvaliteto ponovno dokazali upravičenost obstoja glasbene šole na Koroškem. Smotno akcijo zbiranja sredstev ji bo potrebno zagotoviti nadaljnji obstoj in razvoj, upati pa je tudi, da bosta za to kaj prispevali tudi dežela in država.

Ob tem ne gre pozabiti iskreno zahvalo Koroškemu studio ORF, ki je nudil brezplačno dvorano, kakor tudi vse domačim in učiteljem iz Slovenije, posebno pa še Tovarni celuloze „Obir“, ki je bila pokrovitelj letošnjega srečanja.

Bernard

Veliki Borištof: Uspešen praznik narodnih skupin

Kljub nagajivemu vremenu je KUGA (Kulturna zadruga) v Velikem Borištofu na Gradiščanskem uspešno organizirala praznik narodnosti. Dvodnevni program je vključeval literarno branje (E. Höld), razstave, diskusijske krožke in mnogo družabnosti.

Med drugim so hrvaške in slovenske žene nadaljevale diskusijo, ko so jo začele na prvem skupnem seminarju na Koroškem. Ugotovile so, da imajo žene – manjšinke dosti skupnih problemov, zato pa tudi skupnih želja in zahtev. Razviti je treba samozavest žena v narodnih skupnostih, okreple politične strukture, ki otežkočajo življenjske pogoje žena, pa zrahljati. Za ohranitev narodne skupnosti je tudi v interesu moških, da ženske utrjujejo samozavest. Izrivanje vzgoje v materinem jeziku v privatno sfero pomeni dodatno težko obremenitev žena in je zato nesocialno. Žene zahtevajo solidarnost moških znotraj narodne skupnosti ter solidarnost ženskega gibanja proti manjšinam in ženskam sovražni politiki.

Višek praznika je bil nastop skupin Schmetterlinge in Istra-nove v soboto zvečer. Metuljčki so navdušeni publiko kabaretično in glasbeno razlagali, kako in kam s tako imenovanim Preobratom („die Wende“), ki je obsedel zdaj že dobršen del našega političnega in družbenega vsakdana. Ob čudovitih zvokih istrske folklorne skupine pa se je zagrela mlada kri in do pozne noči so se tla dvorane upogibala pod plesočimi koraki navdušene hrvaške, slovenske, madžarske in nemškogovoreče mladine.

ikej.

Modrozelenene hladne lepote

Jože Tisnikar v Mestni hiši v Celovcu

Oljne slike na papirju, izdelane v zadnjih dveh letih, razstavlja v celovski mestni hiši slovenski slikar Jože Tisnikar. Svetovno znanega svojstvenega umetnika je v Celovcu povabilo Avstrijsko-jugoslovansko društvo. Že otvoritev sama je bila izraz odmevnosti Tisnikarjeve umetnosti.

Dr. Janez Sedej je številni publiko predstavil umetnikovo življenjsko in umetniško rast. Tisnikar ostaja tudi v novejših slikah zvest svojemu glavni temi – smrti, kot je bila vsakdanja v njegovem poklicnem svetu prosekture, – vendar se obrača tudi k novim motivom. Prav tako ostaja zvest svoji tipični modrozeleni barvi, ki zrcali krutost in hlad tistega sveta, kjer se prepletata življenje in smrt. Tisnikarja odlikuje, da je prav v tem svetu, kjer ni optimizma, ne pesimizma, našel svojstveno lepoto.

V imenu mesta Celovec je kulturni referent Sieghart Metelko označil Tisnikarjevo umetnost v svoji edinstvenosti kot izredno obogatitev kulturnega življenja na Koroškem. Razstavo, katere sta se poleg predstavnikov kulturnega življenja udeležila tudi generalni konzul SFRJ v Celovcu Borut Miklavčič in slovenski minister za vzgojo in izobraževanje Franci Pivec, je odprl predsednik Koroškega deželnega zbora Josef Schantl.

8. beljaški „spectrum“:

Teden gledališča na Koroškem

V nedeljo je bila otvoritev gledališkega tedna „spectrum“, ki vsako drugo leto v različnih beljaških dvorinah predstavlja gledališko ustvarjanje raznih manjših in srednjih odrov Evrope. Ustalo se je že gostovanje španskega eksperimentalnega gledališča Teatro del Sole, ki pa letos na žalost ni imelo tako kakovostne predstave kot v prejšnjih letih. Zato pa je organizatorjem letos uspela zanimiva uvodna predstava: studijski oder Jug-Zahod iz Moskve je ponudil svojo uprizoritev Goldonijeve „Mirandoline“, krčmarice, ki zafrkava svoje bogate in plemiške snubce, odloči pa se za natakarja Fabricija.

Nastop moskovskega studija je bil zanimiv kar iz dveh razlogov, saj je prvič prišlo do tovrstnega gostovanja, drugič pa je bila zanimiva primerjava njihove uprizoritve z drugimi, npr. tudi z verzijo, ki jo je pred nekaj leti uprizorilo beljaško kletno gledališče. Zabeležimo lahko, da je moskovsko gledališče po tempu uprizoritve doseglo ritem pravcate komedije dell'arte, medtem ko pa je prav zaradi te dinamike trpela gestikulacija, mimika.

Drugo predstavo otvoritvenega dneva je prispevalo studijsko gledališče iz Münchna, ki je predstavilo eksperimentalni komad za eno žensko Franca-Xaverja Kroetza „Koncert po želji“. V tej predstavi se osamljena delavka pripravlja na samomor in v tej situaciji obračunava z družbo. Na žalost pa režijski koncept ni bil dosti učinkovit, da bi bil ponazoril tehtnost njenih obožb ter subjektivnih reakcij na konkretno družbeno situacijo. Tudi plesni teater Neger iz

Müncha, ki je hotel prikazati ekstravaganтен spored na baletnem področju, ni povsem uspel. Opaziti je bilo močno baletno izurjenost nastopajočih plesalk, toda prav inovativni elementi niso bili zadosti utrjeni, izoblikovani. Pa tudi tekstovni vložek ob začetku predstave je prejel motil, kot pa prispeval k podkrepitvi zarisane tematike pod naslovom „Morilci, upanje žensk“.

Ostaja še predstava Francesce de Martin, ki je na temo „Čistilka“ gradila razne kabaretične in igrive prizore. Kot izrazno sredstvo je v ospredje postavljala imitacijo starih, priznanih splestikov Buster Keatonovega kova, ki so sicer izzvali med gledalci dosti smeha, predstava pa je v celoti le preveč živela samo od takih vložkov, tako da sta beseda in gesta prišli premalo do izraza. Sploh lahko po prvih dveh dneh zabeležimo, da je pri letošnjem „spectrumu“ prav teža besede preveč v ozadju. Gledališki teden bodo zaključili danes.

Trio Korotan s pevci pri porabskih Slovencih

V kulturnem domu v Sakalovcih/Szakonyfalu

SPD „Danico“ vežejo z občino Murska Sobota že kar trajni prijateljski stiki, saj smo tam gostovali že tretjič. Zadnjič konec minulega tedna, ko nas je izobraževalna skupnost ponovno povabila, da sooblikujemo kulturni spored ob dnevu prosvetnih delavcev. Zbranim (približno 350 učiteljev in vzgojiteljev) je bilo prav prijetno zapeti, saj so zelo pozorno poslušali in nas zelo lepo sprejeli.

Nasledni dan smo se napotili v LR Madžarsko. Na mejnem prehodu Hodoš nas je sprejel učitelj Atila in nas spremljal najprej v Monošter, kjer smo si ogledali mesto. Nastopili smo v dveh krajih, kjer živijo porabski Slovenci, v Števanovcih in Sakalovcih. Poslušalcem smo se predstavili kot trio Korotan s pevci in kot vokalni oktet. Od kje smo, kaj delamo, kaj nas povezuje, nas je občinstvu predstavil Mirko Wakounig, ki je tudi povezoval posamezne točke sporeda.

Na tem poučnem in zanimivem gostovanju sta nas spremljala tudi Erna Brumen, članica IS Skupščine občine Murska Sobota in tajnik Slovenske prosvetne zveze Janko Malle.

-ca

Privlačnost Gašperjeve bralne značke

Velika zamisel pokojnega koroškega partizana tov. Pavleta Zaverca-Matjaža, da organizira Gašperjevo bralno značko (za pridobitev te je treba prebrati knjigo „Gamsi na plazu“ Karla Prusnika-Gašperja in drugo literaturo o boju koroških partizanov) je presegla vsa pričakovanja. Ob ustanovitvi krožka za Gašperjevo bralno značko, pred leti, se niti nismo zavedali pomena in moči te ideje. Ob Gašperjevi bralni znački mladi bralci ne spoznavajo samo osebo in delo Gašperja, spoznavajo tudi našo zgodovino, predvsem pa naš boj za obstoj. Tako se razvijajo novi zavezniki našega včerajšnjega, današnjega in jutrišnjega boja, ki bodo nadaljevali delo in zamisli pokojnega Gašperja in Matjaža.

Člani Zveze koroških partizanov smo bili izredno presenečeni, ko smo se 15. maja na povabilo neumornega

delavca in glavnega organizatorja Gašperjeve bralne značke v Škocijanu na Dolenjskem, Bineta Otorepca, udeležili tamkajšnje prireditve. Po skromnih začetkih krožkov v koroški in ljubljanski regiji so svoje močne korenine pognali sedaj tudi na Dolenjskem, da seznanijo mlade o življenju dela slovenskega naroda na Koroškem, ki se mora še vedno boriti za svoje osnovne pravice.

Nepozaben sprejem smo doživeli s Koroške in iz Ljubljane doživeli v dvorani, ki je bila nabito polna mladine.

Iz mladih src je močno zadonela koroška narodna slovenska pesem, kot bi bili na kaki prireditvi na domačih tleh. Deklamacije, igra in nastop glasbene skupine so uokvirile kulturni spored.

Da pa bi mladi še bolj razumeli naš položaj, jim je tov. Teodor Domej z

diapozitivi pokazal podobo Koroške in našo trnjevo pot. Hvaležni smo mladini, ki je tako zbrano in mirno sledila našim besedam.

Nato je šestdeset mladih odlikovancev ponosno prejelo Gašperjevo bralno značko iz rok podpredsednika Zveze koroških partizanov.

Z Dolenjske smo se vračali polni optimizma in lepih doživetij ter v pričanju, da se še kdaj vidimo. Takšno zavezništvo nam daje tudi upanje, da se bo bralna značka zakoreninila še v drugih krajih Slovenije in tudi pri nas.

Zahvaljujem se vsem organizatorjem, mentorjem, vzgojiteljem, neumornemu in vedno aktivnemu Binetu Otorepcu ter mladini za šopke solzic in za nepozaben dan. Srečni smo in lažje nam bo ob misli na vas, ko čutimo, da nismo sami.

Mezinčku je sledila Muca

Izbira za otroke mora biti najboljša. Tega se zaveda tudi Slovenska prosvetna zveza, zato je ponovno organizirala kvalitetne otroške predstave. Kar šest se jih je zvrstilo preteklo nedeljo in ponedeljek. Šolarji iz Ribnega pri Bledu so pod vodstvom prizadevnega Rada Mužana pripravili predstavo Muca Copatarica po pravljici mladinske pisateljice Ele Peroci.

Turnejo smo pričeli v Šentlji, kjer je neumorni župnik Petričič privabil kar precej otrok, ki so zelo aktivno sodelovali pri sami predstavi, se nau-

čili pesmico, če pa kaj niso razumeli, jim je kar sproti pojasnil.

Ivanu Olipu v Šmarjeti je bilo prav žal, da zaradi materinskih proslav ni

bilo več otrok. Na pomoč mu je priškolil še Hannes Schaschl, ki je pripeljal s seboj otroke iz Borovelj.

Ponedeljkov program je bil namenjen otroškim vrtcem. V Šmihelu so nas toplo pozdravili tako otroci kot vzgojiteljica. Zelo živahno je bilo v Šentprimozu, kjer so otroci za uvod zapeli Mezinčkovo pesem, za zaključek pa še dodali svoj kulturni program.

V Celovcu je bil otroški vrtec SŠD skoraj premajhen. Prek 70 otrok in precej staršev se je zbralo v njem. Tudi otroci iz vrtca Naš otrok so bili med njimi, kar je za pozdraviti.

„Muca“ je svojo turnejo zaključila v šofiškem vrtcu. Tudi tam je bilo živahno. Mlado in staro jo je navdušeno pozdravilo.

Preko dvesto otrok je na šestih predstavah doživelo prijetno sprostitve, se naučilo novo pesmico in z radostjo sprejelo vzgojno sporočilo predstave. Nedvomno pa je najpomembnejše, da so ob igri doživeli tudi slovensko besedo kot prijetno, kar bo treba s podobnimi predstavami še bolj utrditi, obenem pa poskusiti po dejavnost razvijati tudi med našimi otroki samimi.

for.

Ustanovljeno društvo
„Godba
na pihala Šmihel“

Preteklo nedeljo, dne 17. t. m. je bil v Šmihelu v prostorih Hranilnice ustanovni občni zbor društva „Godba na pihala Šmihel“. Zbralo se je kar lepo število častnih gostov, mladih muzikantov in njihovih staršev. V pozdrav je godba zaigrala dve skladbi. Nato je bivši kulturni referent mestne občine Pliberk tov. Stanko Vavti v imenu proponentov pozdravil navzoče, posebno podpredsednika SPZ dr. Avguštna Brumnika, podpredsednico KKZ Micko Opetnik, podpredsednika društva Glasbena šola na Koroškem Joška Hudla, tajnika Bernharda Sadovnika, ter oba mestna svetnika EL Pliberk Frica Kumra in Joška Partla, kakor tudi zastopnika KPD Šmihel Hanzēja Bricmana.

Uvodoma je poudaril, da je bila ustanovitev društva potrebna zato, da zajame absolvente Glasbene šole in jim nudi možnost nadaljnjega delovanja na glasbenem področju. Za predsednika občnega zbora je bil soglasno izvoljen mestni svetnik Fric Kumer, ki je brezhibno vodil občni zbor. V upravni odbor so bili izvoljeni: Mihael Vavti, predsednik; Jožko Kušej, podpredsednik; Mateja Kušej, tajnica; Hanzej Koren, namestnik tajnika; Tonej Piko, blagajnik in Jože Vavti namestnik blagajnika. V upravni odbor je bil izvoljen še Hanes Košutnik kot vodja godbe, v nadzorni odbor pa so bili izvoljeni Janez Kušej pdm. David, Helena Koren iz Podgore in Maks Piko pdm. Lajmiš iz Vidre vasi.

Častni gostje so mlademu društvu želeli uspešen razvoj. Z posebnim zadovoljstvom so potrdili dejstvo, da je novo društvo zasnovano na najširši podlagi, saj je že v prvem členu društvenih pravil povedano, da območje njegovega delovanja obsega celo Podjuno. 15. člen pa se dobesedno glasi: „Da se godbi zagotovi čim več možnosti delovanja, se društvo vključi v obe centralni kulturni organizaciji koroških Slovencev.“ Glasba ne pozna meja – in tudi naše društvo ne, je poudaril predsednik Mihael Vavti, dolžnost nas mladih je, da znanje, ki smo si ga pridobili v Glasbeni šoli, uporabimo v korist slovenskemu življu na Koroškem, je končal mladi predsednik svoj prvi nagovor.

Absolventi in bivši dijaki
Zvezne gimnazije
za Slovence v Celovcu

Ravnateljstvo Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu in novo ustanovljena Zveza absolventov vabita ob 30-letnici obstoja naše šole in ob 20. maturi v soboto, 30. maja 1987, na družabno srečanje.

Pričetek ob 12.00 uri.

Vsi absolventi in bivši dijaki, ki so pred maturo zapustili gimnazijo, so na srečanje vabljeni. Za okrepčilo in pijačo bo poskrbljeno!

dr. Reginald Vospernik

ravnatelj
dr. Zdravko Inzko
predsednik Zveze absolventov

Če združuje pesem
Pevci iz Isole in Celja v Pliberku

Preteklo soboto je imelo Slovensko prosvetno društvo „Edinost“ iz Pliberka v gosteh mešani pevski zbor Italijanske skupnosti iz Isole in moški pevski zbor „Libela“ iz Celja. Goste, ki so prišli v Pliberk že v dopoldanskih urah so pred Posojilnico pozdravili domači društveniki in pevci MoPZ „Foltej Hartman“. Po sprejemu in zakuski, ki je bila v spodnjih prostorih Posojilnice, so se gostje v spremstvu nekaterih društvenikov odpeljali na krajši izlet po Podjuni.

Na koncertu samem, ki sta ga oblikovala predvsem oba gosta, je s pesmijo najprej pozdravil MoPZ „Foltej Hartman“, ki je že lani z obema zboroma navezal stike. Pevcem in občinstvu pri Schwarzlu je spregovoril predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem tov. Feliks Wieser (glej 1. str.). Najprej se nam je predstavil MePZ Italijanske skupnosti iz Isole, nato pa MoPZ „Libela“ iz Celja. Lahko ugotovimo, da smo doživeli lep pevski večer, saj sta nam oba zbora poleg kvalitetnega petja pripravila zanimiv večer tako v izvajanju kot v izboru pesmi.

S tem koncertom pa je SPD „Edinost“ iz Pliberka navezalo tudi tesnejše stike z italijansko narodno skupnostjo, ki živi v Sloveniji, oziroma Jugoslaviji.

Koncert je bil kljub večjemu številu okoliških prireditev tega dne zelo dobro obiskan, tako da smo poleg številne domače publike lahko pozdravili tudi večje število drugih gostov, med njimi predstavnike ZSO, NSKS, SPZ in mestne svetnike občine Pliberk. V imenu EL in mestne občine Pliberk je zbrane poslušalce pozdravil tudi Fric Kumer.

Izleta Zveze koroških partizanov

Letošnji devetdnevni izlet Zveze koroških partizanov je vodil udeležence po Jugoslaviji in Albaniji. Vreme je bilo potnikom naklonjeno, če izzamemo bolj hladni dan v Ohridu. Toda Albanija in njeno glavno mesto Tirana sta se oddolžili tudi za to. Kot so poročali udeleženci tega potovanja, je bilo zanje ta država, ki sicer ni zainteresirana za masovni turizem, pravo doživetje. Najbolj jih je začudilo, da v tej deželi sploh ne vidiš osebnih avtomobilov, tako da je npr. tudi v Tirani, ki šteje 170.000 prebivalcev, zrak čist. Nazaj grede so prepotovali še Črno goro, Dalmacijo in seveda Slovenijo.

Zadnjo soboto pa je bil na sporedu enodnevni izlet v Beograd, kamor je skupina poletela z letalom. Udeleženci tega izleta so si ogledali Dedi-

nje, spomenik neznanemu vojaku na Avali, Kalemegdan ter druge znamenitosti Beograda. V Hiši cvetja pa so Marjan Sturm, Janez Wutte-Luc in Mira Prušnik v imenu Zveze koroških partizanov položili venec na grob maršala Tita.

Redni občni zbor
Posojilnice-Bank
Železna Kapla

V sredo 27. maja 1987 ob 19.00 se bo v hotelu Obir v Železni Kapli začel redni občni zbor Posojilnice-Bank Železna Kapla. Na dnevnem redu so običajne točke. Upravni odbor pričakuje zanesljivo udeležbo članov.

Iščemo

servirko za poletje
(tudi počitniška praktikantka)
Najpozneje s 1. junijem
Tel.: 04239/2314.

ABC-vrhunski dopust: inozemstvo, Tauplitz, Garda jezero.
Tel: 04276-43 49

ABC-ribiški dopust: v superlativu.
Tel.: 04276-43 49

MENJAVA DENARJA

Stanje v četrtek 21. maja 1987

Za 100 dinarjev dobite	1.70 šil.
Za 100 dinarjev plačate	2.30 šil.
Za 100 lir dobite	0.945 šil.
Za 100 lir plačate	1.005 šil.
Za 100 mark dobite	693.85 šil.
Za 100 mark plačate	710.15 šil.

Datum	Kraj	PRIREDITVE	Prireditelj
Petek 22. 5. 19.00	Gostilna Weidinger, 1040 Dunaj	„GEDICHTE AUS KÄRNTEN“ iz novejšje knjige Dunajski krožek Milke Hartman bere v nemščini Bernhard Bauer (absolvent Reinhardt seminarja)	
Petek 22. 5. 20.00	cerkev sv. Heme Feldkirch- nerstr. 70, Celovec	ORGELSKI KONCERT Angela Tomanič	Slovensko kulturno društvo, Glasbena šola in KKZ
Sobota 23. 5. 20.00	ljudska šola Žitara vas	KONCERT – POMLADANSKI SPEVI Nastopajo: Smrtnikovi fantje (Obirsko, Lipuška družina (Strpna vas), Vokalni kvintet Šentlpiš, Plazniška dekleta, Bleibergerviergesang, MoPZ Trta (Žitara vas)	Slovensko prosvetno društvo Trta
Sobota 23. 5. 19.30	Tinje Katoliški dom prosvete	SLOVENSKA MANJŠINA NAJ IZGINE (nem.) Univ. prof. dr. Peter Gstettner	Evangelischer Bildungswerk Štajerska
Nedelja 24. 5. 14.00	pri Pušniku v Ločah	POKUŠNJA MOŠTA Podelitev nagrad za najboljši mošt, zabavni program; igra Trio Oraže.	SPD Jepa-Baško jezero in Slovenska kmečka zveza
Nedelja 24. 5. 20.00	pri Šoštarju v Globasnici	SLAVNOSTNI KONCERT ob 40-letnici obstoja društva nastopajo: MoPZ Franc Leder Lesičjak, MePZ Peca, Globaški puebi. Za ples igrajo „Fantje treh vasi“.	Slovensko prosvetno društvo Edinost v Štebnu
Nedelja 24. 5. 14.30	farna dvorana v Šentjakobu v R.	1. KULTURNA PRIREDITEV DRUŠTVA UPOKOJENCEV Nastopili bodo domači pevci, vižarji in igralci.	Društvo upokojencev v Šentjakobu
Nedelja 24. 5. 19.30	farna dvorana v Kotmari vasi	KADAR SE ŽENSKI JEZIK NE SUČE (Vojmil Rabadan) Nastopajo igralci Katoliškega prosvetnega društva Planina iz Sel.	Katoliška prosveta v Kotmari vasi
Torek 26. 5. 21.00	na dvorišču graške univerze	SLOVENSKE PRAZNIK Nastopajo: Cabaret Gimpel, Harry Stojka Express in Lačni Franc (Skupina iz Maribora). Koroška dijaška zveza bo organizirala poseben avtobus v Gradec	Klub slovenskih študentov v Gradcu
Torek 26. 5.	župnišče v Galiciji	POGOVORNI VEČER Na temo „sekte“ – vodi mag. Simon Čertov.	Katoliška mladina
Sreda 27. 5.	klub KDZ na Blatu	SLOVENSKA HITPARADA – uspešnica meseca maja. Večer bo moderiral Marjan Velik	KDZ Blato in ORF-Slovenski oddelek
Četrtek 28. 5. 9.30	po Rožu	KOLESARSKI IZLED ZA VSO DRUŽINO I. prog: Loče Šentpeter – Rožek – Šmiklavž prog: svetovnega prvenstva – Beljak – Mlinare Šteben – Loče. II. prog: Loče – Šentpeter – Rožek – Ribnik – Loče.	Slovensko prosvetno društvo Jopa-Baško jezero
Četrtek 28. 5. 10.30	Šentlpiš	OTROŠKI DAN – Pod skupno mavrico	Katoliška otroška mladina
Četrtek 28. 5. 20.00	kulturni dom na Brnici	KONCERT SLOVENSKE PESMI Gostuje oktet „Zvon“ iz ZDA	Mešani cerkveni zbor Šentlart in Kršćanska kulturna zveza
Petek 29. 5. 20.00	Modestov dom v Celovcu	KONCERT SLOVENSKE PESMI Gostuje oktet „Zvon“ iz ZDA	MePZ Jakob Petelin Gallus, Slovensko kulturno društvo KKZ
Petek 29. 5. 20.00	Hotel Obir v Železni Kapli	„DVA NARODA – ENA SKUPNOST“ diskusijski večer; o izkušnjah in možnostih enakopravnega sožitja v domači občini bodo govorili: dr. Aribrand Thurn, dr. Ludvik Karničar, dr. Peter Haderlap.	Slovensko prosvetno društvo v Železni Kapli
Petek 29. 5. 20.30	na gradu v Domačalah pri Vernperku	„LE VEGLE DI SIENA“ Renesančna veselica s celovškimi zborom „Hortus musicus“, rezervacijo kart priporočajo (04252-2225)	
Sobota 30. 5. 14.30	v Šentjanžu	„ZLATO JABOLKO..“ mladi lutkarji iz Žirovnice	Slovensko prosvetno društvo Šentjanž
	pri Toplicarju na Plešivcu Kotmari vas 18.00	„ZLATO JABOLKO..“ mladi lutkarji iz Žirovnice	Slovensko prosvetno društvo Gorjanci
Sobota 30. 5. 20.00	Ljudska šola v Bilčovsu	KONCERT SLOVENSKE PESMI Gostuje oktet „Zvon“ iz ZDA	Slovensko prosvetno društvo Bilka in KKZ
Sobota 30. 5. 19.00	župnišče Podgorjah	POGOVORNI VEČER Na temo „antisemitizem“, vodil bo Božo Hartmann	Katoliška mladina
Nedelja 31. 5. 14.30	Dom sindikatov v Celovcu	ŠOLSKA AKADEMIJA ob 30-letnici obstoja ustanove Spored: glasbeni in literarni prispevki in pogled na 30 let nazaj; kot gostje nastopajo prosvetna SPD Dobrača z Brnce	Odbor šolske skupnosti na Zvezni gimnaziji za Slovence
Torek 2. 7. 20.00	Trgovskazbornica Celovec	SLOVENC V CELOVCU Predstavitve izsledkov istoimenskega raziskovalnega projekta, predava dr. Franc Merkač Prva javna predstavitve dokumentarnega filma „Živimo v Celovcu“ Raziskovalno nalogo je financiralo Zvezno ministrstvo za znanost in raziskovanje.	Avnotoma delavnica, Inštitut za nadaljnjo izobraževanje, Slovenski znanstveni inštitut
Sobota 6. 6. 19.30	mala dvorana mestne hiše v Borovljah	KONCERT UČENCEV GLASBENE ŠOLE iz Borovelj, Sel, Radiš, Šentjanža in Sveč.	Slovensko prosvetno društvo Borovlje, Glasbena šola na Koroškem
Nedelja 7. 6. 20.00	pri Hafnerju v Gornji vasi pri Žvabeku	BINKOŠTNI PLES sodelujeta ansambel „Slovenija“ in „Energija“	Katoliško prosvetno društvo Drava v Žvabeku
Nedelja 7. 6. 20.00	farna dvorana v Šmihelu	KONCERT OBISKEGA ŽENSKEGA OKTETA	Katoliško prosvetno društvo Šmihel

RAZSTAVE

do 22. 5.	Kulturna taberna Pri Joklnu	GIBLJIVI SLEDOVI Karl Vouk, mešana tehnika	Kulturno društvo Pri Joklnu
do 10. 6.	Tinje	RAZSTAVA DEL PEPIJE WEIKELGÄRTNER-NEUTRE IN ELISABETHE SÖDERBERG-WEIKELGÄRTNER Grafike, oljnathe slike in emaili, Odprta do 10. junija 1987.	Katoliški dom prosvete Tinje
do 31. 5.	Gorenjski muzej Kranj	RAZSTAVA FOTOGRAFIJ PETRA PAULA WIPLINGERJA	
do 29. 5.	Posojilnica Pliberk	RAZSTAVA DEL PROF. FRANCA CEGNARJA Oljnathe slike koroških domačij, ki so aktivno podpirale antifasistični boj (glej knjigo „Korenine žive“)	
do 7. 6.	Galerija Rožek	RAZSTAVA SLIK DR. KOLLERJA odprta ob petkih, sobotah in nedeljah od 15.00 do 18.00).	
do 6. 6.	Mestna hiša Celovec	RAZSTAVA NOVEJŠIH DEL JOŽETA TISNIKA Odprto: od ponedeljka do petka med 10. - 12. in 16. - 18., v sobotah od 10. - 12. ure.	Avstrijsko-jugoslovansko društvo

Še več o zaslugah „v senci miru“

V zvezi s Mackovo peticijo zveznemu predsedniku, da naj le-ta odlikuje 128 Korošcev in Korošic za „zasluge za osvoboditev Avstrije“, smo v naši zadnji številki že vsaj za 22 pliberskih predlagancev dokazali, kako in na čigav račun so si pridobili zasluge: vsi so bili člani, večina od njih je pristopila v NSDAP celo že pred anšlusom. Toda „Kleine Zeitung“ še vedno vztraja pri svojem stališču, da so se ti funkcionarji nacističnega režima očitno borili za osvoboditev Avstrije, ... „Pravilnost“

objavili v zadnji številki našega lista, bi se lahko še nadaljevali. Od vrste zaskrbljenih antifašističnih borcev smo zvezdali za vlogo še marsikaterega predlaganega „heroja“. Vrsto vidnih in zgodnjih članov NSDAP bi lahko še nadaljevali, med njimi jih je cela vrsta takih, ki so imeli na občinskih in drugih ravneh važne pozicije in ki so si pridobili „zasluge“ že ob izseljevanju slovenskih družin leta 1942. V ta namen danes objavljamo tudi spomine Milke Kolenik, rojene Lombar, ki se prav dobro spominja npr. vloge predlaganega občinskega tajnika Petra Raschla. Objavljamo pa tudi pismo Slovenca, katerega teto je zaukazal spraviti prav tako predlagani občinski tajnik Heinrich Berger iz Bilčovsa k rabljem in zloglasnemu zdravniku Mengeleju v koncentracijsko taborišče Auschwitz/Birkenau. Pismo je naslovil državnemu predsedniku Waldheimu, od katerega ja Mack zahteva, naj odlikuje tudi Bergerja in Raschla, gestapovce in člane NSDAP, ...

Tudi ta dokumenta pričata o tem, da vsaj antifašistično nastrojeno ljudje tega očitnega rovarjenja proti avstrijski ustavi ne dovolijo, da pa ob uradnem popuščanju desnookstremnim, nemško-nacionalnim in deloma odkrito nacističnim silam občutijo deloma tudi neke vrste strah, da se bojijo tega, da bi prav tem ekstremnim silam uspelo zopet priti na oblast. Prav zato bo tudi potrebno, da še bolj razkrijemo ozadja takih poskusov povečevanja nacističnih rabljev.

svojih stališč si potrjuje tudi z neštetimi pismi bralcev, ki vsa hvalijo le „poštenost“ Lorenza Macka...

Še bolj zaskrbljivo pa je, da tudi državno tožilstvo do zdaj ni izreklo niti besedice na račun takega poskusa povečevanja ilegalnih in za časa tretjega rajha legalnih nacistov. Kot da v Avstriji ne bi bilo prepovednega zakona proti oživiljanju nacizma, kot da avstrijska ustava ne bi predpisovala prepovedi vsakršne nacistične dejavnosti, ...

Listo Plibrčanov, ki smo jo

Med tistimi, ki jih predlaga Lorenz Mack za odlikovanje za „zasluge za osvoboditev Avstrije“ je tudi Peter Raschl iz Pliberka. O njem – in tudi o drugih – je pisala Milka Kolenik, roj. Lombar, v svojih spominih na leta 1942. (ponatiskujemo izvlečke spisa, ki smo ga v celoti objavili že leta 1982).

„Stopila sem v bližnji vrt in tudi med obrezovanjem bezgovega grmičevja strahoma pogledovala na cesto. Tedaj pa nenadoma stojijo pred vrtno ograjo kot pošasti trije SS-ovski vojaki, z nasajenimi bajoneti na puškah. Eden me vpraša, ali so prišli prav, ali tu stanujejo osebe: Anton Lombar, Eliza Lombar, Emilija Lombar in Rozamila Štefič. Ko SS-ovec navede ta imena, sem bila kot okamenela in nisem mogla doumeti, da se je zla slutnja uresničila, da so prišli po nas, da nas odvedejo...“

Z dotlej neznanim strahom sem se podala k Lipejevim in jih prosila, naj mi posodijo kolo, da se popeljem k očetu in mu povem, da so prišli SS-ovci in da nas bodo pregnali, izselili. Vožnja iz Čirkovič do Vogrč je bila strašna. Pritiskala sem na pedala in gnala kolo, kolikor sem imela moči...

Ko je moj oče videl, kaj se dogaja z mano, je v skrbi pritekel do mene in vprašal: „Kaj se je zgodilo?“ Jaz pa nisem mogla iztisniti niti besede. Oče me vpraša, ali je hiša pogorela. Odkimam, da ne. Ali je mama umrla? Spet odkimam. Ali je krava poginila? Ne. „Kaj pa se je tedaj zgodilo?“ vpraša oče. Medtem pride zraven še Čirkov Pavli in vpraša: „Tonej, kaj pa se je zgodilo?“ Polagoma sem le toliko prišla k sebi, da sem mukoma izdala: „Ata, prišli so po nas! Izselili, pregnali nas bodo!“

Preden prideva z očetom do doma, je že skoraj potekla tista ura, ki nam je bila določena za odhod z doma. SS-ovci so tudi mami povedali, da bomo izseljeni. Tekala je sem in tja kot brezglava in skušala spraviti skupaj najnujnejše...

Ura je bila hitro mimo in leseni zaboji so bili pripravljeni za odhod. Ko vstopiva z očetom v kuhinjo, so bili trije moški: Josef Logar, p. d. Lucjak iz Nonče vasi kot orisbauernführer, drugi je bil Peter Raschl iz Pliberka, ki je bil tajnik občine Pliberk in je prav tako imel važno funkcijo v Hitlerjevi diktaturi, tretji pa je bil pliberski župan Josef Neuhuber. Vsi trije so bili odločilni pri izseljevanju in navzoči kot zastopniki nacističnih oblasti...

Moj oče je v prvi svetovni vojni zgubil nogo in je bil sedemdesetodstotni invalid. Ugovarjal je (SS-ovcem, op.uredn.), da je dal nogo za Avstrijo, zdaj pa mora še z doma, na kar mu SS-ovec odvrne: „Es gibt kein Österreich mehr!“

Arbeitskreis

Menschenrechte

für Österreich

A-9020 KLAGENFURT/CELOVEC · ANKERSHOFENSTRASSE 14
TEL. 59 02 13

An

Herrn

Dr. Waldheim

Präsidentenkanzlei

Hofburg/Amalienstrasse

Wien 1. tel.: 522522

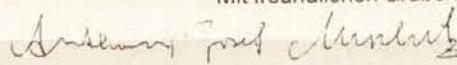
Sehr geehrter Herr Bundespräsident!

Sicher werden Sie sich noch an mich erinnern, Sie haben mich im vergangenen Jahr auf der Klagensfurter Messe in der Halle = Modeland = Kärnten begrüßt und mit mir gesprochen an meinem Stand!

Ersuche Sie höflichst, vermeiden sie bitte, daß die Kärntner Nazis dem ehemaligen Ortsgruppenleiter und Gemeindevorstand Heinrich Berger von Ludmannsdorf/Bilčovs nicht ein Ehrenmahl errichten werden!!! Lassen sie bei den Ludmannsdorfern Zeitzeugen nachforschen, welcher Schreibtischmörder meine Tante Theresia Mišic aus Želuče/Selkach bei Ludmannsdorf/Bilčovs dem Mengele nach Auschwitz/Birkenau ausgeliefert hat! Unter den eingeborenen Slowenen lebt wieder die Urangst!

Mit freundlichen Grüßen

Anthony Josef Mischitz

Občni zbor Slovenskega šolskega društva

Pretekli ponedeljek se je v prostorih Mladinskega doma vršil redni občni zbor Slovenskega šolskega društva. Po uvodnih besedah je predsednik Upravnega odbora SSD dipl. inž. F. Einspieler podal daljše poročilo o delovanju društva. Poudaril je, da je bila zadnja mandatna doba izredno dinamična in uspešna. V ospredju društvenih aktivnosti je bila izgradnja druge faze Mladinskega doma (to so bili prostori večnamenske dvorane-telovadnice in prostori za študijsko knjižnico SPZ), in izgradnja dvojezičnih vrtcev v Celovcu in v Škofičah.

Po zaključku teh, lahko bi rekli bolj operativnih del, pa sta se odbora posvetila spet bolj vsebini delovanja v posameznih institucijah, smotrno upravljajući vrtcev in doma in nenazadnje tudi izpopolnjevanju kadrov. V zaključnih besedah je bilo poudarjeno, da bo prav to področje eno od glavnih nalog novoizvoljenega odbora, kar je nakazala tudi diskusija. Po soglasno sprejeti razrešnici staremu odboru je bil izvoljen Upravni odbor, ki ga sestavljajo predsednik dipl. inž. F. Einspieler, podpredsednik dipl. inž. F. Koncilijski, tajnik dr. A. Malle, blagajnik A. Kokot in odborniki D. Prušnik, T. Domej, mag. J. Blajs in mag. M. Errenst. V Nadzorni odbor pa so bili izvoljeni M. Gröblacher, prof. M. Kupper, dipl. trg. F. Brežjak, T. Karničar in prof. Št. Pinter).

Vsem odbornikom Slovenskega šolskega društva želimo čim več uspeha pri uresničevanju zastavljenih ciljev in nalog.

Slovenske oddaje
avstrijskega radia

v sredo 27. 5. ob 21. uri oddaja o „Srečanju v Borovljah“: Dober večer prijatelji – Guten Abend Freunde.

JUGOSLOVANSKI ...

15. SEJEM OPREME IN SREDSTEV CIVILNE ZAŠČITE KRAJNJ, 26.-30.5.'87

- požarna zaščita, gasilska sredstva
- telekomunikacije
- zdravstvena, radiološka zaščita
- zaklonišča
- vsakodnevne demonstracije

Celotni jugoslovanski pregled razvoja in dosežkov na področju opreme in sredstev civilne zaščite.

Sklepanje pogodb in naročil.

Sejemski izvozna ponudba je zanimiva tudi za mednarodna tržišča.

Pismo bralca – Pismo bralca – Pismo bralca – Pismo bralca

Zelo osebni misli

Zdaj ni ne čas ne priložnost in tudi ne ozračje za posmeh, zasmeh, ironijo; zdaj ni prostora za „satirno scribere“. Kar se trenutno dogaja v Avstriji, je žalostno, je obupno, z besedami ni mogoče več opisati.

Truden sem opisovanja – in tudi čitanja – vseh zločinov, ki jih je zakrivila nemška soldateska, ne – pojem soldateska ni primeren, – ki jih je zakrivila nemška vojska. Trudne so tega tudi žrtve, ki so izrekle geslo: oprostiti, vendar nikdar pozabiti!

Naša usoda je bila še sorazmerno mila – večinoma Slovenci nismo prišli v plinske celice ne v smrtna koncentracijska taborišča – od več stotisoč Židov, zlasti dunajskih, se še desetina ni več vrnila – zaplinili, umorili, usmrtili se jih devet – desetina.

Že res, da je bila marca 1938 priključitev Avstrije k nemškemu rajhu nasilna, toda milijoni Avstrijcev so se prostovoljno podali v nemško vojsko. Med najhujšimi nacističnim rablji, na najvišjih položajih, so se našli in se odlikovali Avstrijci.

Na svojih poteh proti vzhodu in jugu so se Nemci, in za te so se smatrali tudi takratni Ostmarkerji, vedli tako, kakor to delajo danes nemški turisti; samo da so namesto deviz imeli v rokah mašince, s katerimi so postrelili vsakogar, kdor jih ni gostoljubno sprejel. Razširjali so „življenjski prostor“ nemškega naroda, gosposkega naroda.

Ali je res treba še enkrat opisovati tedanji holocaust? Opisovanje, ki odpira rane žrtv in njihovih potomcev (ki jih ni več veliko) in ki takratne storilce le z dneva v dan bolj prepriča v mneneju, kakšni „fest fantje“ so bili? Dejstvo v današnji Avstriji je, da se danes vsak lahko nekažnovano baha v vsaki gostilni, ob vsaki gostilniški mizi, da je bil pri SS ali SA in da

se vsak bivši partizan in vsak Žid – če ne ve, kje sedi in s kom ima opraviti – ne upa priznati svoje zgodovine, ne svojega porenja.

Dejstvo je, da smatra današnja avstrijska družba članstvo pri SS ali SA kot zgodovinsko bolj samoumevno, kot zgodovinsko bolj upravičeno „dolžnost“, kakor pa sodelovanje v uporniškem gibanju proti nacizmu.

Posebno hudo pa je in posebno boli, da to ni predpisano od zgoraj, nasprotno: avstrijske stranke bi bile vesele, če bi se navzven lahko kazale antinacistične (zato imajo tudi svoje izjemne korenine; socialisti Hindelsa, ljudska stranka Maletto, cerkev Jägerstetterja). Ne, to je nacistični, antisemitski, velenemški gnoj, ki tvori tla avstrijske družbe – neglede na razredno pripadnost ali politično mnenje. Boli, da je imel Haider prav, ko je dejal, da bi bila FPÖ, če bi bila dejansko naslednica NSDAP, najmočnejša stranka v Avstriji.

Pod takimi družbenimi pogoji popolnoma razumljivo resignira nemajhen del avstrijskega intelektualnega življenja, ki je še pred nekaj leti šel v takomenovano „notranjo emigracijo“, ki pa zdaj preti z dejansko in dosledno emigracijo. Vendar ti zapuščajo – in tega naj se zavedajo – tudi tiste, ki so nad trenutnim razvojem v Avstriji žalostni in nemočni in bi bili zato veseli vsakogar, ki ostane, da se skupno bijemo proti takomenovanemu „duhu časa“, ki nam trenutno piha nezgodno v obraz.

Pa tudi če nas zapustijo, jih bomo imeli za svoje, saj vemo, da ne zapuščajo nas, temveč Avstrijo; počutili pa se bomo osamljene.

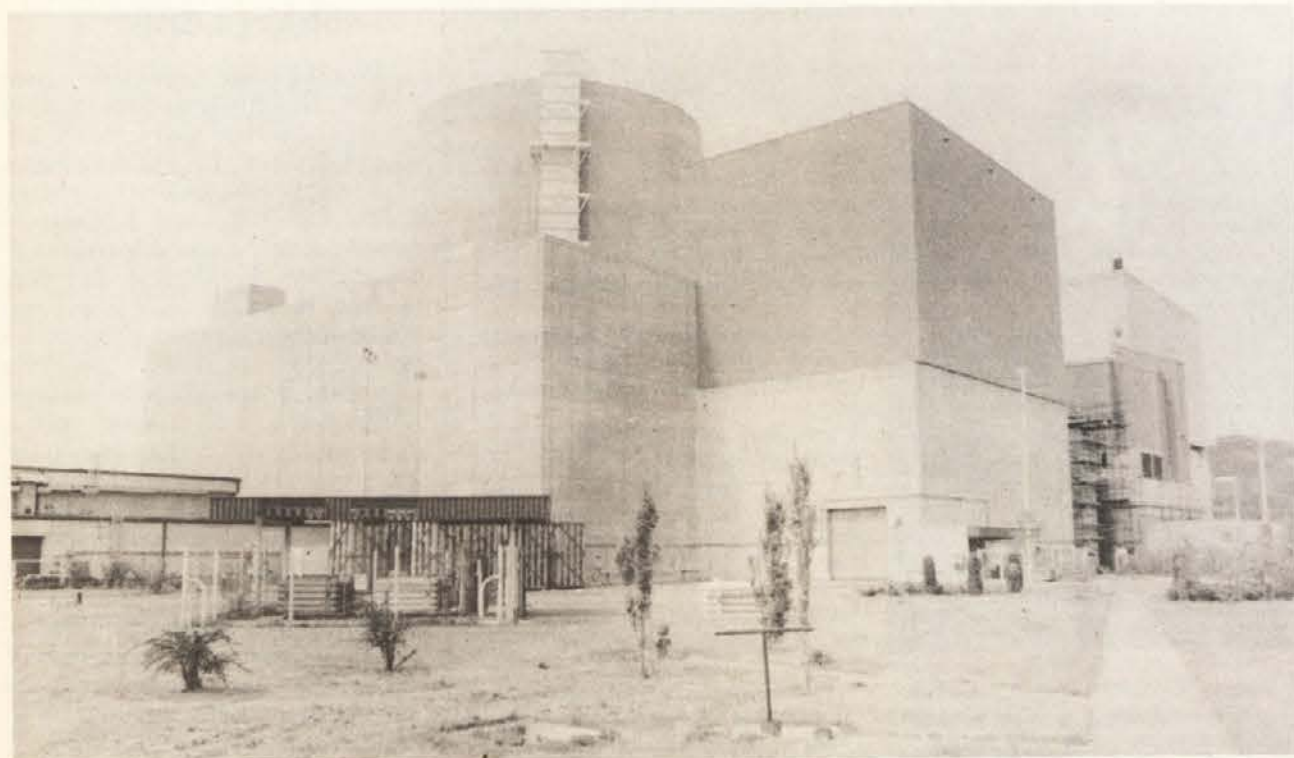
Manjkalo nam bo ljudi, ki izražajo, ki verbalizirajo našo žalost. In našo osuplost. Naš obup. Pa tudi naš odpor!

fra-ter

Peršmanov muzej spet odprt

Zveza koroških partizanov sporoča, da je muzej NOB pri Peršmanu od 15. maja do 15. septembra spet odprt vsak dan razen ponedeljkov. Kustos muzeja tov. Andrej Mohar st. bo nudil informacije o zgodovini narodnoosvobodilne borbe na Koroškem, o Peršmanovem muzeju ter o dogajanjih na Peršmanovini sami.

Priporočamo, da v čim večjem številu obiščete ta edinstveni muzej na Koroškem. Pripeljite v Peršmanov muzej tudi vaše prijatelje in znance, omogočite jim, da se podrobneje seznani s polpreteklo zgodovino, z borbo in usodo koroških Slovencev ter vseh antifašističnih borcev na Koroškem in v Avstriji.

NUKLEARNA ELEKTRARNA KRŠKO je prva jedrska elektrarna v Jugoslaviji. Njene moč na pragu je 632 MW (Zwentendorf naj bi imel 700 MW). Opremljena je z Westinghousovim lahkovodnim tlačnim reaktorjem toplotne moči 1882 MW. Elektrarna je priključena na 380 KV omrežje za napajanje potrošniških središč v Socialistični republiki Sloveniji in Hrvaški. Proizvodnja električne energije v Krškem znaša letno približno 4 TWh, kar je okoli 20% električne energije proizvedene v Sloveniji in Hrvaški.

Obiskali smo JE Krško

Vas zanima kako deluje jedrska (nuklearna) elektrarna? Vseeno ali ste nasprotnik ali zagovornik mirnega izkoriščanja jedrske energije, na levem bregu Save vzhodno od mesta Krško, deluje jedrska elektrarna, v kateri vsak obiskovalec dobi širokogrudno informacije, ki jih želi.

„Nikjer po svetu, ne dajejo tako podrobnih informacij, naš prispevek za informiranje javnosti je korektniji kot drugod“, je zagotavljal vodja obrata Stane Rožman, ko so se začetek maja v elektrarni mudili koroški novinarji. Zakoni v Sloveniji namreč predpisujejo redno obveščanje javnosti o delovanju jedrske elektrarne. „Redno posredujemo vse informacije republiškimi in krajevnimi organi“. Po istem sistemu dobijo vse vesti časopisi v Sloveniji in Jugoslaviji in tudi naši sosedje. (Vse informacije dobiva npr. tudi avstrijski konzulat v Ljubljani in Mednarodna jedrska agencija na Dunaju. Po najnovejših intervencijah Koroške pa bo te informacije posredoval tudi jugoslovanski konzulat v Celovcu).

„Rdeči telefon“ s Koroško, ki naj bi informiral ob katastrofah, sploh ni potreben, so prepričani politični zastopniki Slovenije. In tudi tehniki v Krškem so gotovo tega mnenja, kajti trdno so prepričani v svoje sposobnosti in v absolutno varnost jedrske elektrarne. Krško tudi ni Černobil. Jedrska elektrarna je zgrajena po ameriškem, varnejšem vzorcu. „Hoteli smo biti več kot poprečna elektrarna, z obratovalnimi pokazatelji smo nad povprečjem evropskih in ameriških elektrarn.“ Tudi glede varnosti imajo nadpovprečne podatke. O tem se je prepričala tudi Mednarodna agentura za jedrsko energijo, ki je v letih 1983 in 1986 obiskala Krško. Elektrarna oddaja okolici le stotino naravne radioaktivnosti!

Obdajajo jo plataže jablan in hrušk. Naj – kot nalašč – potrujejo prepričanje generalnega direktorja dr. Janeza Dularja, da je jedrska energija „najčistejši energetski vir“?

Tudi ogled elektrarne same, turbinskega prostora,

kontrolnega centra, je posredoval vtis, da osebje zelo vestno opravlja svoje delo. Tudi v bližino samega reaktorja je mogoče priti, toda samo v trojicah ob spremljavi strokovnjaka. Za vso našo delegacijo ti bilo to preobširno in prezamudno.

Sicer je razgovor med zastopniki Jedrske elektrarne in novinarji potekal v določeni „napetosti“, ki jo je mogoče razložiti le z družbeno izpostavljenostjo jedrske energije in tistih, ki so odgovorni za njeno obratovanje. „Zeleni nam ne verjamejo, mi pa zelenim ne, da bi bila vsaka povečana radioaktivnost škodljiva“, je med drugim dejal dr. Dular, ki je obžaloval, da skorajda ni mogoče voditi pametnega in umirjenega razgovora o jedrski energiji. V javnih občilih je toliko manipulacij, da smo – za to se opravičujem že vnaprej – malo alergični, je rekel.

Obisk elektrarne najbrž nobenega obiskovalca ni „spreobrnil“ v svojem gledanju. Prav gotovo pa olajša razpravo, čeprav ne more dati odgovorov na gospodarski, še manj pa na tehnični in kemični riziko poizvajanja jedrske energije.

Gradnjo Jedrske elektrarne v Krškem so začeli pripravljati leta 1970. Temeljni kamen je bil položen decembra 1974. Aprila 1978 sta bila montirana oba uparjalnika in reaktorska posoda. Oktobra 1980 je bila zaključena dobava goriva. Oktobra 1981 je JE Krško oddala prve kilovate, februarja 1982 pa je bila dosežena 100% moč. Z letom 1983 je elektrarna začela s komercialnim obratovanjem.

GLAVNI KONTROLNI PROSTOR, z računalniki, ki nadzorujejo vso elektrarno. Tam so stalno navzoči štirje strokovnjaki, ki ne smejo zapustiti prostora. Delajo v treh izmenah. Nепrestano se morajo strokovno izpopolnjevati.

V elektrarni deluje 20 avtomatičnih sistemov, ki ustavijo obratovanje pri najmanjši motnji. Vodilno osebje jedrske elektrarne je zelo razburjeno, ker se v javnosti iz vsake male nenakladne prekinitve naprave kar „nevarno motnjo“ obratovanja.

„Letno imamo le 8 dni neprevidenih zastojev“, so povedali v Krškem, „to je najnižji podatek na svetu“. Jedrska elektrarna v Krškem ni samo pod stalnim domačim nadzorom, tudi mednarodne organizacije nēprestano nadzirajo obratovanje. Zatrjejo, da do danes ni bilo kakršnihkoli emisij, ki bi obremenjevale okolje ali človeka.

Slovenija proti gradnji druge jedrske elektrarne

„Smo mnenja, da se v bodočih letih ne bo pokazala potreba po gradnji nadaljnje jedrske elektrarne“, je koroškemu novinarjem razodeval svoja upanja predsednik slovenske skupščine, Miran Potrč, ko so začetek maja obiskali Slovenijo. Slovenija intenzivno razpravlja o perspektivah razvoja energije v prihodnjih desetletjih. Konec maja naj bi bila v ta namen tudi problemska konferenca o ekologiji, energiji in varčevanju, ki jo bo izvedla SZDL Slovenije.

Javnost se je večinoma izrekla proti gradnji jedrskih elektrarn in tudi strokovno mnenje se nagiba k temu, da je treba do konca tega stoletja odložiti razvoj in gradnjo jedrskih elektrarn v državi, je med drugim povedal pred kratkim dr. Peter Novak, predsednik Sveta za varstvo okolja pri predsedstvu RK SZDL. Dejal je tudi, da v nobenem primeru ne moremo pristati na gradnjo takih elektrarn, dokler ne bodo našli zadovoljivih tehnoloških rešitev za odlaganje jedrskih odpadkov, za varno obratovanje in zapiranje jedrskih elektrarn.

Mnenje gre v to smer, da je treba ta čas premostiti s pametnim izkoriščanjem obnovljivih energetskih virov in premoga doma. Žal pa še nimajo dolgo-ročnega programa za razvoj energije v Jugoslaviji. Zavedajo pa se, da je treba prestrukturirati gospodarstvo, strokovno podpreti varčevalne projekte v gospodarstvu in jih spodbuditi z gospodarskimi ukrepi. Problemska konferenca naj bi predvsem pretresla dolgoročne in srednjeročne razvojne načrte Slovenije.

Kam z jedrskimi odpadki?

- „Običajno ne kupujemo zgolj ene same jedrske elektrarne, temveč cel sistem jedrske tehnologije. Oglejmo si le del tega sistema – jedrski gorivni cikel, ki se začne z obogatitvijo goriva, česar ena sama država kot je Jugoslavija ni sposobna neodvisno opravljati, saj se ta del sistema zaključuje z ravnanjem z jedrskimi odpadki in napravami za regeneracijo goriva. Na koncu pa se pojavi še pomembno vprašanje, ki ga do sedaj še nismo razrešili nikjer na svetu: Kam končno in trajno skladiščiti jedrske odpadke?“
- „Moje izkušnje kažejo, da si je večina

držav, ki so se podale na pot jedrske energije, zaprla vrata prožnega odločanja že s tem, da so vložile ogromna finančna sredstva v razvoj jedrske tehnologije. Vodeče gospodarske in politične strukture takih držav so se preveč poistovetile s takim razvojem, da bi mogle sedaj storiti koraj nazaj, zato z vsemi sredstvi branijo svoje odločitve pred vsakim nasprotnikom.“

Klaus Traube, dolgoletni direktor nemških jedrskih programov in kasnejši oster kritik jedrskih elektrarn, je to povedal na znanstveni tribuni (27. 3. 1985 v Ljubljani) na naslovom „Jedrske elektrarne da ali ne?“

Jedrska energija za miroljubne...

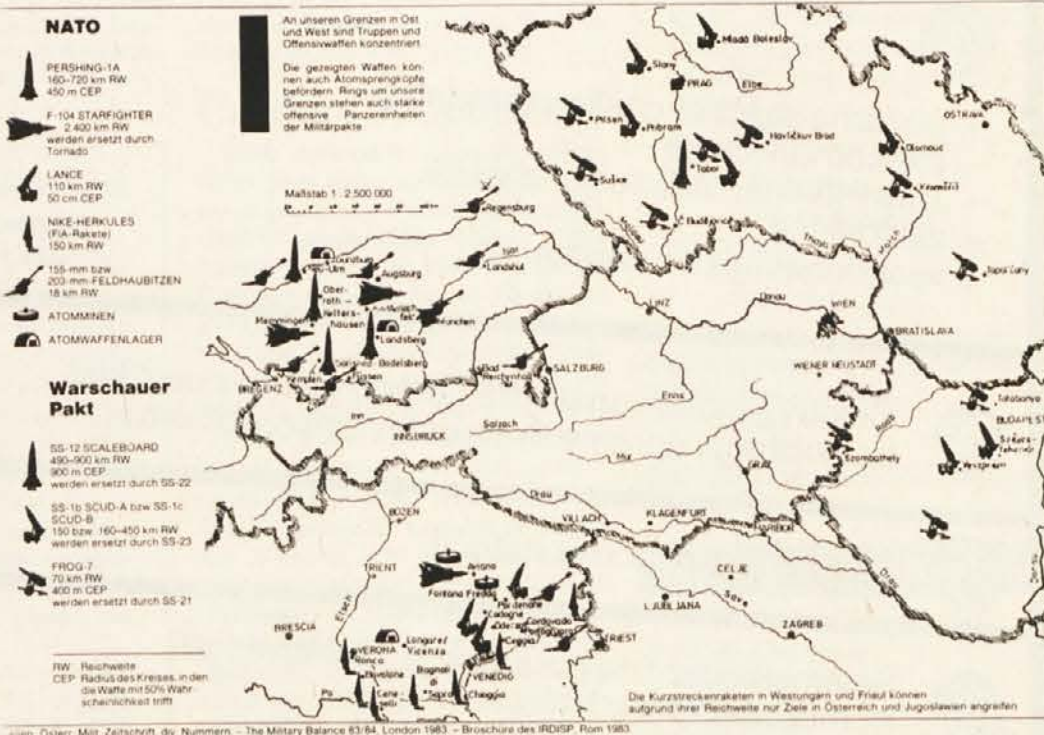
Avstrijsko prebivalstvo je leta 1976 z rahlo večino zavrnilo gradnjo jedrske elektrarne v Zwentendorfu. Zato je Avstrija poleg maloštevilnih drugih razvitih držav v jedrski energiji bela lisa na kartah. Nasprotniki jedrske energije posvečajo pozornost, od nesreče v Černobilu dalje pa v večji meri tudi pristojni politiki, jedrskim elektrarnam

v inozemstvu, ki so nameščene blizu avstrijskih meja. Kdor nasprotuje mirnemu izkoriščanju jedrske energije, se mora izreči proti vsem tem elektrarnam v okolici Avstrije.

Na karti: črni znaki za elektrarno = elektrarna deluje; beli znaki = elektrarna v gradnji ali v načrtu.

Iz „Kärntner Tageszeitung“

Karto je izdelal „Beljaški mirovni komite“

SAK pred odločilno tekmo za 2. mesto

Zadnji konec tedna je moral Slovenski atletski klub prekrižanih rok gledati na razplet na lestvici koroške lige, saj je sodnik v soboto zaradi dežja odpovedal prvenstveno tekmo SAK-a proti Pliберку. V tem času pa so nasprotniki igrali celotno kolo in prišlo je do nekaterih odločitev oz. nepričakovanih izidov. Vodeče moštvo **Lienza** je predvsem po zaslugi svojega legionarja Omerhodžića (tudi SAK-u je ta igralec še v slabem spominu) premagalo **Treibach** s 4:0 (3:0), tako da ima Lienz sicer od SAK in WAC tekmo več, ima pa celih šest točk prednosti.

Prav najhujši konkurent **Slovenskega atletskega kluba** za 2. mesto na lestvici, moštvo **Wolfsberger AC** pa je poskrbelo za razočaranje, saj je WAC odnesel iz **Brnce** le eno samo točko (2:2) – in to proti zadnjemu na lestvici. **Ostali rezultati:** Šmohor – VSV/Beljak 2:2, Mostič – Irschen 1:1, Breže – Matrei 2:1, Trg – FC Mölltal 0:2.

Že ta konec tedna pa bo padla važna predodločitev za naslov vice-prvaka koroške lige, saj se bosta v Wolfsbergu pomerila tekmeč **WAC** in **SAK** (obe moštvi imata po 29 točk iz 21 prvenstvenih tekem). Zmagovalec tega dvoboja bo vsekakor imel boljšo pozicijo za nadaljnje tekmovanje. Pa še eno vest naj zabeležimo: odpovedano tekmo SAK – Pliберку bodo odigrali 28. maja na igrišču ASV v Celovcu.

Spodnja liga vzhod

Moštvo iz **Šmihela** je v igri z ogroženo **Rudo** potrebovalo 65 minut, preden je Močilnik z edinim zadetkom zadovoljil domače navijače. Tako so Šmihelčani po krčeviti igri osvojili vendarle pričakovani dve točki. Na lestvici so ostali sicer na 8. mestu, toda po točkah so že dohiti moštvo **SCA St. Veit**, ki je igralo doma z **ASV**-om le 1:1. Vodeči moštvi **ATSV Wolfsberg** (3:1 proti **ATUS Borovlje**) ter **Wietersdorf** (3:2 v Dobri vasi) pa sta tudi v tem kolu nadaljevali dvoboj za vstop v koroško ligo, tako da se na vrhu lestvice ni nič spremenilo.

Drugi razred

Gospa sveta – Kotmara vas 1:0. Prvi poraz Kotmirčanov v vigrednem delu prvenstva. Nepotreben, toda kdor lastnih možnosti ne zna izrabiti, ne zmagaja.

Bilčovs – Oberglan 1:2. Bilčovščani so s tem porazom najbrž zapravili zadnjo možnost za naslova prvaka. Oberglan vsekakor ni igral boljše od domačinov in je le po sreči zmagal. Bilčovščani so imeli več možnosti, pa tudi več smole.

Železna Kapla – Žrelec 0:1. Kapelčani so tudi tokrat razočarali in zaslužno pod-

legli moštvo iz Žrelca, ki sicer ne sodi med najboljše. Gol je dosegel Petz v drugem polčasu.

Globasnica – Klopinj 1:1. Globasnica je tokrat zaigrala dosti bolje, tako da je izenačila Klopinjčane, za katere pomeni remi razpravljen točko, prav tisto, za katero še zaostajajo za Kapelčani.

Sinča vas – Žitara vas 0:7. Komentar je odveč, rezultat pove vse.

Pokrče – Sele 0:1. Za odločitev je poskrbel Rudi Urban, ki se v naslednjem letu misli vrniti k SAK-u. Selani so imeli proti zadnjeuvrščenemu več težav kot pričakovano. Na lestvici so zdaj na tretjem mestu (dve točki za Železno Kaplo).

Drugi razred

Šmarjeta – Galicija 1:0. Tekma med drugim in vodečim na lestvici je izpolnila, kar je obetala: razvila se je zanimiva in napeta igra, v kateri so gledalci pogrešali le več zadetkov. Šmarjeta je z zmago obvarovala svojo teoretično možnost, da še osvoji naslov, saj zaostaja zdaj le še tri točke.

Maria Rojach – Žvabek 9:1. Šibkejši gostje niso imeli proti vodečemu moštvu niti trohice izgledov. Tudi izid tekme je bil temu ustrezen.

Spet točka za mladince SAK

Mladinci Slovenskega atletskega kluba so v zadnjih dneh odigrali spet dve tekmi v mladinskem prvenstvu. Najprej so igrali proti mladincem celovške Austrije in jim tesno podlegli z 1:2 (0:1). V celovškem stadionu se je razvila relativno dobra igra, v kateri pa so bili tehnično močnejši mladinci Austrije. Slovenski nogometaši so se borili požrtvovalno in le nesrečno zgrešili zadetek, ki bi jim prinesel vsaj točko. Edini gol za mladince SAK je dosegel Pasterk.

Zadnji petek pa so nastopili v Pokrčah proti tamkajšnjim sovratnikom in dosegli neodločen izid 2:2. Slovenski mladinci so dvakrat vodili, toda svoje prednosti niso mogli obdržati. Adrijan Kert je obakrat z izredno lepimi streli zadel v vrata Pokrčanov, toda očitno mladinci SAK niso bili tako odločeni zmagati kot proti Austriji, tako da so si domačini še pred odmorom zagotovili končni izid in delitev točk. Sploh je bila igra v Pokrčah za mladinsko tekmo zelo trda, tako da je sodnik pokazal kar trem igralcem modro karto (se pravi, da jih je za 10 minut izključil iz igre).

ŠPORTNE VESTI

SPD „Valentin Polanšek“ bo naslednjo nedeljo (31. 5.) priredilo pri ljudski šoli na Obirskem **mladinski športni dan**. Mladinci bodo od 13. ure naprej lahko tekmovali v sedmih tekmovalnih skupinah. Presenečenje dneva pa bo izžrebanje kolesa!

SŠK Obir prireja to nedeljo ob 11. uri v glavni šoli v Železni Kapli **prijateljski karate turnir**. Na sporedu so borbe posameznikov v Kate-karateju za moške in ženske, pa tudi ekipno tekmovanje po WUKO-sistemu.

Klub prijateljev lova prireja v nedeljo 31. maja 1987 s pričetkom ob 8.30 uri na strelišču Gajtvenega območja Pliберку **IV. lovsko streljanje treh dežel**. Vabljeni lovci treh dežel, Koroške – Slovenija – Furlanije Julijske krajine bodo tekmovali ekipno in posamezno. Strelja se z MK-puško ter s šibrovko. V vsaki disciplini so pripravljene najmanj tri nagrade.

Akcija trenerk in vetrovk po posebno ugodni ceni – Slovenska športna zveza naproša vsa včlanjena društva, da pismeno sporočijo velikost in število komadov, ki jih potrebujejo. Podrobnejše informacije dobite v tajništvu SŠZ, 9020 Tarviserstr. 16, tel. (042222) 514300-23.

ADRIA AIRWAYS nam je posredovala cenik storitev v domačem letalskem prometu, veljaven od 30/4-1987 dalje.

Ljubljana – Beograd	13.730 din
Ljubljana – Dubrovnik	14.100 din
Ljubljana – Dubrovnik via OHD	16.850 din
Ljubljana – Mali Lošinj	9.240 din
Ljubljana – Maribor	7.060 din
Ljubljana – Mostar	14.520 din
Ljubljana – Mostar via SJJ	14.520 din
Ljubljana – Niš via DBV/SPU	15.920 din
Ljubljana – Ohrid	16.850 din
Ljubljana – Ohrid via DBV	16.850 din
Ljubljana – Osijek	11.890 din
Ljubljana – Pula	8.460 din
Ljubljana – Sarajevo	12.700 din
Ljubljana – Sarajevo via SPU	12.700 din
Ljubljana – Skopje	16.700 din
Ljubljana – Split	11.650 din
Ljubljana – Split via BEG	13.730 din
Ljubljana – Titograd	14.890 din
Ljubljana – Titograd via SKP	16.760 din
Ljubljana – Titograd via SJJ	14.890 din
Ljubljana – Tivat	14.550 din
Ljubljana – Tivat via BEG	14.550 din
Ljubljana – Zadar	10.220 din
Ljubljana – Zagreb	7.970 din

Namizni tenis:

Sele II zgrešile naslov prvaka

Kot smo poročali, je drugo moštvo iz Sel (Stane Bec, Tone Korenjak, Marti Oraže, Pavel Olip in Siegrid Užnik) osvojilo s točko prednosti naslov prvaka v 3. razredu-vzhod. Koroška namiznoteniška zveza pa vsako leto po končanem prvenstvu izvede tekmovalno za naslov prvaka obeh tretjih razredov, tako da so prejšnji petek nastopili Selani proti prvaku 3. razreda-zahod, moštvo ASK O Področja. Toda tokrat Selani niso uspeli, saj je celo legionar Tone Korenjak dobil le dve tekmi, tretjo pa je zgubil proti Marku Zoretu, legionarju pri Področju. Marti Oraže, ki je proti Martinu Mischitzu še presenetljivo zmagala, pa do nadaljnjih tekem sploh ni več prišla, ker je tudi Olip Pavel zapravil vodstvo 16:7 proti Helmutu Gitschtalerju, tako da so igralci Področja dosegli kot prvi pet zmag, s tem pa so tudi že odločili tekmo zase. Velja še povedati, da je Korenjak v igri proti Zoretu v drugem setu po slabšem začetku uspel še izenačiti na 20:20, da pa je kar nato napravil že pri lastnem servisu napako, katero je Zore znal izkoristiti.

Kljub porazu s 5:3 pa čestitamo tudi drugemu moštvo iz Sel, ki je z uspehom v svojem razredu napredovalo v drugi razred. Tudi tam pa je treba predvidevati dobre izgleda, saj

so prav legionarji Selanov v bistvu garant za tri točke v vsaki posamezni tekmi, pa tudi lastni, domači igralci in igralke so vedno sposobni doseči vsaj dve zmagi. Vsekakor pa čestitamo selskemu društvu, ki je postalo koroški prvak v ženski ligi, prvak v prvem razredu ter prvak v tretjem, kar pomeni, da so vsa moštva Selanov v svojih razredih osvojila prvo mesto.

Igralci moštva Sele II: Tone Korenjak, Marti Oraže, Pavel Olip in Siegfried Užnik.

ŠAH – ŠAH – ŠAH – ŠAH – ŠAH – ŠAH – ŠAH – ŠAH

Šrečanje obmejnih mest

Šahovskega srečanja 10-članskih ekip obmejnih mest v Portorožu se je udeležilo 6 moštev iz Italije, Avstrije, Jugoslavije in Madžarske. Za ekipo Slovenske športne zveze-Celovec so šahirali pretežno igralci iz Zgornjega Roža, ker so bili šahisti Cartransa istega dne angažirani v pokalu. Ekipo SŠZ, ki jo je sestavil in uspešno vodi ravnatelj **Ivko Fern**, so tvorili Stefaner, Perko, Prezelj in Brandner iz Sveč, dir. Pepi Gallob, Legat, Seidler in Seppi Gallob iz Malošč, Hattenberger in dr. Amrusch s Področja ter Robert Hedenik iz Velinje vasi. „Celovčani“ so zasedli 3. mesto; bili pa bi lahko še boljše uvrščeni, ker so v zadnjem kolu proti Madžarom po nepotrebnem izpustili možnost za višjo zmago. Prvi trije Portoroža: 1. Piran (24 točk), 2. Tolmin (23), 3. Celovec (22,5). Naslednji krog teh šahovskih srečanj bo naslednje leto v Monostru na Madžarskem. Nadaljevanje Interlige pa bo še letos, namreč 21. junija v italijanski Gorici/Gorizia.

Koroško pokalno tekmovalje

Pokalno tekmovalje Koroške šahovske zveze se je nadaljevalo tudi ta teden. ASK Celovec je zaustavil zmagovalca nad Cartransom, KSV Raiffeisen. Tekma se je končala 2:2, a zmaga MK Kaspeta (številka 3 na Koroškem) proti FM Titzu (številka 4) je odločila v prid ASK. FM Petschar, tokrat na drugi deski, je samo remiziral, prav tako kot Turian na četrti deski. MK Altrichter je spet zmagal (proti Keuschniggu), a za napredovanje ni zadostovalo. ASK bo v polfinalu doma sprejel ekipo iz Trga, ki je eliminirala Admiro. Drugi par polfinala se glasi: SG Wolfsberg proti Post SV. Medtem ko je favorizirana Pošta premagala Poreče s 3:1 (Jochinger 1, Kornprat 1, Reiter in MK Deisinger remi), so Bekstancji nepričakovano podlegli Wolfsbergu z 1,5:2,5. Wolfsberg tekmuje sicer le v spodnji ligi, toda v moštvo za pokal igrata oba legionarja iz Slovenije Stuel in Pešec, tako da bo ta ekipa verjetno tudi Pošti otežkočala napredovanje v finale.

Športni termini

Nogomet – Nogomet – Nogomet – Nogomet

23. 5.	WAC – SAK	Wolfsberg, 17.00
23. 5.	Borovlje – Šmihel	Borovlje, 18.00
23. 5.	Metnitztal – Bilčovs	Metnitztal, 16.15
23. 5.	Klopinj – Neca	Kamen, 18.00
23. 5.	Žvabek – Šentpeter n. V.	Žvabek, 18.00
24. 5.	Reichenfels – Železna Kapla	Reichenfels, 17.15
24. 5.	Metlova – Globasnica	Metlova, 17.30
24. 5.	Kotmara vas – Vrba	Kotmara vas, 17.30
24. 5.	Žitara vas – Podkrmos	Žitara vas, 17.30
24. 5.	Sele – Sinča vas	Sele, 17.30
24. 5.	Galicija – Grabštanj	Galicija, 17.30

Šah – Šah – Šah – Šah – Šah – Šah – Šah – Šah

23. 5.	ASK Celovec – SV Trg	Celovec (gostl. Müller)
23. 5.	SG Wolfsberg – Post SV	Wolfsberg (hot. Hecher)

Razno – Razno – Razno – Razno – Razno – Razno – Razno

23. 5.	Občni zbor Slovenskega športnega društva „Obir“	gost. Lesnik, 20.00
--------	---	---------------------

V četrtek 28. maja ob 17.30 bo igral SAK proti Pliберку. Ob 16.00 pa igra moštvo SAK 1970 proti seniorjem ASV.

Hitreje in udobneje!

adria airways

Iz Ljubljane k soncu!

Dubrovnik Mali Lošinj
Mostar Ohrid
Pula Split
Tivat Zadar

Prodaja kart in informacije:

Cartrans Reisebüro Celovec, Paulitschgasse 7, ☎ 51 26 80
Kärntner Landesreisebüro, Celovec, Neuer Platz 2
Springer Reisebüro, Leutschacher Str. 17, ☎ 33 5 20